

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 16. 12. 2021 o dovoláních, která podali obvinění [redacted] nar. [redacted] trvale bytem [redacted] [redacted] t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici [redacted] nar. [redacted] trvale bytem [redacted] t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Vazební věznici [redacted] nar. [redacted] trvale bytem [redacted] nar. [redacted] trvale bytem [redacted] t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Vazební věznici [redacted] nar. [redacted] trvale bytem [redacted] okres [redacted] t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Vazební věznici [redacted] nar. [redacted] trvale bytem [redacted] a obviněná obchodní společnost L.T.B.C., spol. s r. o., IČ: 26766337, se sídlem Limuzská 2110/8, Praha 10, proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 6. 2020, sp. zn. 3 To 1/2020, který rozhodoval jako soud odvolací v trestní věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 1 T 8/2015, t a k t o :

- I. Z podnětu dovolání obviněného [redacted] se podle § 265k odst. 1, 2 tr. řádu **částečně zrušuje** rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 6. 2020, sp. zn. 3 To 1/2020, ohledně tohoto obviněného, a to v celém výroku o trestu.

Současně se podle § 265k odst. 2 tr. řádu ohledně obviněného [redacted] **zrušují** všechna další rozhodnutí obsahově navazující na zrušenou část rozsudku Vrchního soudu v Praze, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. V ostatních výrocích ohledně tohoto obviněného zůstává rozsudek Vrchního soudu v Praze nezměněn.

Podle § 265l odst. 1 tr. řádu se Vrchnímu soudu v Praze **přikazuje**, aby věc ohledně obviněného [redacted] v části výroku o trestu znovu projednal a rozhodl.

- II. Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu se dovolání obviněného [redacted] **odmítá**.
- III. Podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. řádu se dovolání obviněných [redacted] [redacted] a obchodní společnosti L. T. B. C., spol. s r. o., **odmítají**.

Odůvodnění

I. Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. 7. 2019, sp. zn. 1 T 8/2015,

byli obvinění [redacted] a [redacted] shodně uznáni vinnými pod bodem I./1. až 3. trojnásobným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zákoník“) a obvinění [redacted] a [redacted] dále pod bodem III. též zločinem porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 odst. 1, 4 písm. b) tr. zákoníku. Současně byl citovaným rozsudkem obviněný [redacted] (se spoluobviněnými [redacted] a [redacted] pod bodem I. 1. uznán vinným pomocí ke zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 240 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku. Obviněný [redacted] byl pod bodem I. 2. b), c) uznán vinným pomocí ke zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 24 odst. 1 písm. c) a § 240 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku a pod bodem II. a) zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), c) tr. zákoníku. Obviněný [redacted] byl pod bodem II. a), b) uznán vinným zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), c) tr. zákoníku. Obviněné obchodní společnosti L.T.B.C. a BSB 1881 byly v bodech I. 1. až 3. (resp. BSB 1881 pouze pod body I. 2. a 3.) uznány vinnými trojnásobným (resp. dvojnásobným) zločinem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku a § 7, § 8 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) [resp. § 8 odst. 1 písm. b), c), odst. 2 písm. a), b)], § 9 odst. 3 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „TOPO“). Za uvedenou trestnou činnost krajský soud odsoudil obviněného [redacted] podle § 240 odst. 3 a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 7 let, pro jehož výkon jej zařadil podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou, dále soud obviněnému uložil podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest propadnutí majetku v rozsahu označeném ve výroku o trestu, dále podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku trest propadnutí věci, a to mobilního telefonu [redacted] a podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku soud obviněnému [redacted] uložil ještě trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu v obchodních společnostech zabývajících se obchodem s tabákem, tabákovými výrobky a jejich výrobu na dobu 10 let. Obviněnému [redacted] krajský soud za uvedenou trestnou činnost a za sbíhající se zločin podplácení podle § 332 odst. 1, 2 písm. b) tr. zákoníku a pomoc k přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 23. 3. 2018, sp. zn. 58 T 118/2017, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2018, sp. zn. 5 To 260/2018, uložil podle § 240 odst. 3 a § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání 7 let, pro jehož výkon obviněného zařadil podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Dále soud obviněného [redacted] odsoudil podle § 332 odst. 2, § 67 odst. 1 a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 160 denních sazeb po 250 Kč, tedy v celkové výši 40 000 Kč se stanovením náhradního trestu odnětí svobody v trvání 160 dní pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku k trestu propadnutí části majetku specifikovaného ve výroku o trestu, podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku k trestu propadnutí věci, a to 3 mobilních telefonů konkretizovaných ve výroku o trestu, a podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku k trestu zákazu činnosti formulovanému zcela shodně s trestem zákazu činnosti, jak byl uložen spoluobviněnému [redacted] též na dobu 10 let. Současně krajský soud zrušil výrok o trestu z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 23. 3. 2018, sp. zn. 58 T 118/2017, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2018, sp. zn. 5 To 260/2018, jakož i rozhodnutí obsahově navazující na zrušený výrok, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Obviněnému [redacted] krajský soud uložil podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku trest odnětí svobody

v trvání 5 roků, pro jehož výkon jej zařadil podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou. Dále soud obviněnému podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku, resp. podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku uložil trest propadnutí majetku, resp. trest propadnutí věci, přičemž část majetku a věc, jichž se tyto tresty týkaly, jsou specifikovány ve výroku o trestu. Obviněnému [redacted] krajský soud za uvedenou trestnou činnost a za sbíhající se pokus zvlášť závažného zločinu podvodu podle § 21 odst. 1 a § 209 odst. 1, 4 písm. a), odst. 5 písm. a) tr. zákoníku a přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 2 tr. zákoníku, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, sp. zn. 2 T 2/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 2. 2016, sp. zn. 9 To 6/2016, uložil podle § 240 odst. 3 a § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání 6 roků a 6 měsíců, pro jehož výkon byl obviněný podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Vedle toho byl obviněnému [redacted] podle § 70 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku uložen trest propadnutí věci, a to 1,69 g omamné látky kokain, a podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest propadnutí části majetku, jak je označen ve výroku o trestu. Zároveň krajský soud zrušil výrok o trestu z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, sp. zn. 2 T 2/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 2. 2016, sp. zn. 9 To 6/2016, jakož i rozhodnutí obsahově navazující na zrušený výrok, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Obviněný [redacted] byl krajským soudem podle § 240 odst. 3 a § 43 odst. 1 tr. zákoníku odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 5 let se zařazením do věznice s ostrahou podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a dále byl obviněnému podle § 67 odst. 1 a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku uložen peněžitý trest ve výměře 200 denních sazeb po 1 000 Kč, tedy v celkové výši 200 000 Kč se stanovením náhradního trestu odnětí svobody v trvání 1 roku pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán. Obviněného [redacted] soud prvního stupně podle § 240 odst. 2, § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku odsoudil k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 3 roků se stanovením zkušební doby v délce 4 let, a podle § 67 odst. 1 a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku mu uložil také peněžitý trest ve výměře 200 denních sazeb po 500 Kč, tedy v celkové výši 100 000 Kč, podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku soud stanovil náhradní trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců pro případ, že by peněžitý trest nebyl vykonán. Obviněným obchodním společností BSB 1881, s. r. o., IČ: 27145310, se sídlem Kubelíkova 1780/21, Praha 3 – Žižkov, a L.T.B.C., spol. s r. o., IČ: 26766337, se sídlem Limuzská 2110/8, Praha 10, krajský soud uložil shodně podle § 17 odst. 1, 3 TOPO trest propadnutí majetku, a to v částech konkretizovaných ve výroku o trestu, a pouze obviněnou obchodní společnost L.T.B.C., spol. s r. o., soud odsoudil ještě podle § 19 TOPO a § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku k trestu propadnutí věci, a to věcí označených ve výroku o trestu. Současně bylo tímto rozsudkem krajského soudu rozhodnuto o vině a trestech obviněných [redacted] a [redacted].

2. Proti rozsudku soudu prvního stupně podali odvolání všichni obvinění a v neprospěch obviněných [redacted] a [redacted] též státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové, který je ohledně obou obviněných směřoval jen proti výroku o trestu. Vrchní soud v Praze rozhodl o všech odvoláních rozsudkem ze dne 18. 6. 2020, sp. zn. 3 To 1/2020, tak, že podle § 258 odst. 1 písm. b), d), e), odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek částečně zrušil jednak ve výroku o vině, a to v bodě I. 3. a), b) ohledně obviněných [redacted] [redacted] [redacted] L.T.B.C., spol. s r. o., a BSB 1881, s. r. o., a v bodě II. a), b) výhradně ohledně obviněného [redacted]. Dále vrchní soud zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestech uložených všem obviněným s výjimkou obviněného [redacted] u něhož tedy zůstal rozsudek krajského soudu nezměněn.

Podle § 259 odst. 3 tr. řádu vrchní soud znovu rozhodl o vině a trestech obviněných tak, že nově formuloval jednak skutek pod body I. 3. a), b), jímž se obvinění [redacted] a [redacted] L.T.B.C., spol. s r. o., a BSB 1881, s. r. o., dopustili zločinu zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 tr. zákoníku, a dále skutek pod body II. a), b), jímž se obviněný [redacted] dopustil zločinu zkrácení daně, poplatku a jiné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), c) tr. zákoníku, přičemž o trestech vrchní soud nově rozhodl tak, že obviněným [redacted] a [redacted] uložil podle § 240 odst. 3 a § 43 odst. 1 zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání 7 let, každého z obviněných pro výkon tohoto trestu zařadil podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou, dále každému z nich uložil podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest propadnutí ¼ jejich majetku a podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu v obchodních společnostech zabývajících se obchodem s tabákem, tabákovými výrobky a jejich výrobou na dobu 10 roků. Obviněného [redacted] vrchní soud podle stejných ustanovení jako obviněné [redacted] a [redacted] odsoudil k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 let se zařazením do věznice s ostrahou, vedle toho vrchní soud tomuto obviněnému uložil jednak podle § 67 odst. 1 a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku peněžitý trest ve výměře 200 denních sazeb po 500 Kč, tedy v celkové výši 100 000 Kč, a pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanovil náhradní trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců, a podle § 70 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku mu uložil trest propadnutí věci, mobilního telefonu zn. [redacted]. Obviněnému [redacted] vrchní soud za trestnou činnost, jíž byl shledán vinným rozsudkem soudu prvního stupně, a za sbíhající se pokus zvlášť závažného zločinu podvodu podle § 21 odst. 1 a § 209 odst. 1, 4 písm. a), odst. 5 písm. a) tr. zákoníku a za přečin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 2 tr. zákoníku, jimiž byl uznán vinným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, sp. zn. 2 T 2/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 2. 2016, sp. zn. 9 To 6/2016, uložil podle § 209 odst. 5 a § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání 6 let a 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou a podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest propadnutí 1/3 majetku obviněného, přičemž současně vrchní soud zrušil výrok o trestu z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, sp. zn. 2 T 2/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 2. 2016, sp. zn. 9 To 6/2016, včetně obsahově navazujících výroků, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Obviněný [redacted] byl vrchním soudem odsouzen podle § 240 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 3 let, jehož výkon soud podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání 4 let, a dále podle § 67 odst. 1, § 68 odst. 1, 2 a § 69 odst. 1 tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 200 denních sazeb po 500 Kč, tedy v celkové výši 100 000 Kč se stanovením náhradního trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců. Obviněné obchodní společnosti L.T.B.C., spol. s r. o., a BSB 1881, s. r. o., byly shodně podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku a § 17 odst. 1, 3 TOPO odsouzeny k trestu propadnutí ¼ majetku. Tímto rozsudkem byly nově uloženy tresty také obviněným [redacted] a [redacted] kteří rozsudek odvolacího soudu nenapadli dovoláními. Konečně vrchní soud podle § 256 tr. řádu zamítl odvolání obviněného [redacted] a státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Hradci Králové podané v neprospěch obviněných [redacted] a [redacted].

3. Vzhledem k tomu, že skutkový stav, který se stal podkladem jak odsuzujícího rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové a také odsuzujícího rozsudku Vrchního soudu v Praze, je stranám trestního řízení dostatečně znám, Nejvyšší soud jen ve stručnosti připomene, že pod bodem I. výroku o vině (v podstatě jsou skutky shodně označeny v obou

rozhodnutích soudů) je popsána trestná činnost obviněných [redacted] a obviněných obchodních společností L.T.B.C., spol. s r. o., a BSB 1881, s. r. o., pod bodem II. obviněných [redacted] [pouze bod II. a)] a [redacted] a pod bodem III. obviněných [redacted] a [redacted]. V bodech I. 1. a), b), 2. a), b), c), a 3. a), b) popsany zločin zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby spočíval v podstatě v tom, že v období nejméně od [redacted] 2012 do [redacted] 2013 obvinění po předchozí vzájemné dohodě za pomoci dalších osob v úmyslu neoprávněně se obohatit neodvedením spotřební daně na úkor České republiky v areálu obviněných obchodních společností zajišťovali výrobu, skladování a přepravu řezaného tabáku, přičemž L.T.B.C., spol. s r. o., se sice zabývala obchodem s tabákovými výrobky, ale neměla povolení k provozování daňového skladu, které naopak daňový sklad na základě povolení Celního ředitelství Praha provozovala BSB 1881, s. r. o., avšak zahájení a ukončení výroby řezaného tabáku podléhá oznamovací povinnosti místně příslušnému celnímu úřadu, což obvinění neučinili, namísto toho zajistili obejití zaplombovaného hlavního vypínače, čímž umožnili spouštění řezačky a výrobu řezaného tabáku, který byl následně uveden do volného daňového oběhu ve smyslu § 3 písm. l) alinea 2, 4 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOSD“), přičemž základní pokyny vydávali obvinění [redacted] a [redacted] obviněnému [redacted] který instruoval konkrétní pracovníky v prostorách skladu. Ve dnech [redacted] 2012 a [redacted] 2012 obvinění zajistili nakládky řezaného tabáku v obci [redacted] v areálu L.T.B.C., spol. s r. o., do nákladních automobilů, jejichž bezpečný průjezd do [redacted] do areálu obchodní společnosti GALL, s. r. o., zajistil [redacted] přes [redacted] jenž pro tento účel sjednal [redacted] a [redacted] [redacted] v areálu obchodní společnosti GALL, s. r. o., dne [redacted] 2012 proběhla celní kontrola, při níž bylo nalezeno přes 15 000 kg nezdaněného řezaného tabáku, čímž byla (v bodě I. 1.) způsobena škoda České republiky zastoupené Generálním ředitelstvím cel, a to zkrácením spotřební daně, v celkové výši 22 037 400 Kč. Další nakládky řezaného tabáku byly uskutečněny v obci [redacted] do nákladních vozidel vyjíždějících z areálu obchodních společností L.T.B.C., spol. s r. o., a BSB 1881, s. r. o., ve dnech [redacted] 2013, [redacted] 2013 a [redacted] 2013, v posledních dvou případech doprovod nákladního vozidla zajišťoval osobně obviněný [redacted] ve vozidle zn. [redacted] RZ [redacted] přičemž v prvních dvou případech byla nákladní vozidla zastavena a zkontrolována hlídkou mobilního dohledu Celního úřadu pro Plzeňský kraj, resp. pro Královéhradecký kraj, v [redacted] resp. v [redacted] ve třetím případě bylo nákladní vozidlo zkontrolováno pracovníky Celního úřadu ve [redacted] v [redacted] ve všech případech byla zjištěna přeprava nezdaněného tabákového výrobku – řezaného tabáku, který je možné kouřit bez dalšího průmyslového zpracování ve smyslu § 101 odst. 1, 2, 3 písm. c) bod 1 ZOSD, v množství uvedeném ve výroku o vině, čímž byla (pod bodem I. 2.) České republiky zastoupené Generálním ředitelstvím cel způsobena zkrácením spotřební daně celková škoda ve výši 49 368 825 Kč. Dále obvinění nejméně ke dni [redacted] 2013 v areálu obchodních společností L.T.B.C., spol. s r. o., a BSB 1881, s. r. o., v obci [redacted] a v budově č. p. [redacted] v areálu [redacted] [redacted] v ulici [redacted] a [redacted] ve [redacted] skladovali řezaný tabák a tabákový odpad v množství uvedeném ve výroku o vině, což bylo odhaleno při prohlídkách jiných prostor a pozemků nařízených usnesením Okresního soudu ve Svitavách pod sp. zn. 2 Nt 523/2013, resp. 2 Nt 540/2013, přičemž šlo o tabákové výrobky a tabákový odpad ve smyslu § 101 odst. 1, 2, 3 písm. c) bod 2,3 ZOSD, které nebyly zdaněny, čímž byla (v bodě I. 3.) zkrácena spotřební daň v celkové výši 45 981 317 Kč. Pod bodem II. a) se obvinění [redacted] a [redacted] dopustili zločinu zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby v podstatě tím, že po vzájemné dohodě v úmyslu neoprávněně se

obohatit neodvedením spotřební daně dne [redacted] 2013 společně provedli ve skladu v areálu [redacted] nakládku kartonových krabic do nákladního vozidla [redacted] které následně odstavili a klíče od vozu předali posádce vozidla zn. [redacted] z níž jedna z osob - [redacted] (který byl za zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 25. 2. 2014, který nabyl právní moci dne 28. 3. 2014) odjel s naloženým nákladním vozidlem, které bylo téhož dne zkontrolováno celní hlídkou a v němž bylo nalezeno 1 100 kg řezaného tabáku, tedy tabákový výrobek ve smyslu § 101 odst. 1, 2, 3 písm. c) bod 1 ZOSD, který nebyl zdaněn, čímž byla zkrácena spotřební daň ve výši 1 798 500 Kč, přičemž [redacted] v předchozích měsících doprovázel [redacted] kamiony naložené řezaným tabákem a vyjížděcí ze skladu obchodní společnosti L.T.B.C., spol. s r. o., v [redacted] a [redacted] prováděl pro tuto obchodní společnost přepravy tabáku do skladu v [redacted]. Pod bodem II. b) obviněný [redacted] sám nejméně ke dni [redacted] 2013 v budově bez čísla popisného v [redacted] skladoval celkem 390,2 kg řezaného tabáku, tedy tabákového výrobku ve smyslu § 101 odst. 1, 2, 3 písm. c) bod 3 ZOSD, u něhož nebylo prokázáno zdanění, čímž byla zkrácena spotřební daň ve výši 637 977 Kč, tj. pod body II. a), b) celkem ve výši 2 436 477 Kč. Trestný čin porušení práv k ochranné známce a jiným označením, jehož se dopustili obviněni [redacted] a [redacted] jednáním popsáním v bodě III., spočíval stručně uvedeno v tom, že tyto obvinění po vzájemné dohodě od [redacted] 2012 do [redacted] 2013 obstarali z [redacted] a [redacted] originální balení cigaretových krabiček pro značky [redacted] a [redacted] tyto originální předlohy [redacted] předal dne [redacted] 2013 majiteli [redacted] v [redacted] který podle jeho pokynů jednak zpracoval shodné grafické návrhy tabákových obalů a dále je zaslal na uvedený email zástupci AL INVEST Břidličná, a. s., divize TAPA Tábor, jež obaly vyrobila a fakturovala je sice na [redacted] obchodní společnost Libertas Company Ltd., kam však nebyly vyvezeny, neboť byly nalezeny dne [redacted] 2013 při domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor na místech uvedených podrobně v popisu skutku pod písmeny a) až e), jednalo se o nemovitosti užívané obviněnými [redacted] a [redacted] kteří jsou sami vlastníci ochranných známek k jiným tabákovým výrobkům a obviněný [redacted] také soudním znalcem v oboru tabák a kteří tak úmyslně v rozporu s právy majitele ochranné známky uvedenými v § 8, 15 a 18 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů, nechali bez souhlasu majitele příslušných ochranných známek vyrobit tabákové obaly obsahující napodobeniny ochranných známek [redacted] a [redacted] [redacted] které za pomoci dalších osob plnili řezaným tabákem, skladovali a distribuovali, čímž porušili práva u ochranných známek registrovaných u Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu, a to ochranných známek konkretizovaných ve výroku o vině.

II. Dovolání obviněných

a) Dovolání obviněného [redacted]

4. Proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 6. 2020, sp. zn. 3 To 1/2020, podal obviněný [redacted] dovolání prostřednictvím svého obhájce a uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) zákona č. 141/1961 Sb., o soudním řízení trestním (trestní řád), ve znění účinném do 31. 12. 2021 (dále jen „tr. řád“), který sice nepřipouští námitky proti skutkovým zjištěním soudů, avšak lze ho podle obviněného uplatnit v případě tzv. extrémního nesouladu mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými (případně právními) závěry soudu, k čemuž obviněný citoval stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne

4. 3. 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 38/14, uveřejněné pod č. 40/2014 Sb. Dále obviněný připomněl také judikaturu Ústavního soudu, podle níž pod tzv. extrémní nesoulad patří také případy tzv. opomenutých důkazů, mezi něž lze zařadit také svévolné hodnocení důkazů a libovůli v soudním rozhodování, jež podle přesvědčení obviněného nastaly v jeho trestní věci.

5. V rámci své dovolací argumentace obviněný brojil proti odůvodnění rozsudku odvolacího soudu, jež označil za argumentačně ploché a vnitřně rozporné. Podle obviněného se vrchní soud náležitě nezabýval jeho námitkou, aby k posouzení, zda se jednalo o tabák určený ke kouření nebo o tabákový odpad, byl přiznán znalecký ústav, ale ani s výhradou proti zničení veškerého zadrženého tabáku, takže nezbyl jiný vzorek pro další zkoumání. Výtky měl obviněný také proti způsobu, jakým se odvolací soud vypořádával s námitkami proti použití protokolů o sledování osob a věcí v trestním řízení jako důkazu. Vrchní soud sice připustil nepoužitelnost důkazů, avšak zlehčoval toto zjištění s tím, že předmětné důkazy nejsou k posouzení viny obviněného potřebné, většinu podstatných důkazů soud druhého stupně nahradil svým subjektivním přesvědčením. Za zcela překvapivý pak obviněný označil názor odvolacího soudu, že orgány činné v trestním řízení netvrdily, že by byl tabák řezán právě na „této řezačce“ (tj. na řezačce nalezené ve skladu v [redacted]), což je však v rozporu s tzv. skutkovou větou. Tato řezačka podle obviněného byla tzv. opomenutým důkazem.

6. Za opomenutý důkaz obviněný považoval rovněž účetnictví obchodních společností L.T.B.C., spol. s r. o., a BSB 1881, s. r. o., byť v bodě 64. napadeného rozsudku soud vysvětloval, z jakých důvodů jde o nadbytečný důkaz. Obviněný však byl přesvědčen, že bez přečtení účetních dokladů nemůže obstát tvrzení soudů, že nakoupený tabák nevedli v účetnictví. Některé výroky odvolacího soudu obviněný označil za lživé, a to ve vztahu ke skutku pod bodem III., neboť podle obviněného nebylo právní pomocí z [redacted] vyvráceno, že obaly s ochrannou známkou [redacted] a [redacted] byly vyrobeny pro [redacted] obchodní společnost Libertas Company. Obviněný zdůraznil, že zástupci této obchodní společnosti byli vytěženi procesně nepoužitelným způsobem bez účasti obhajoby. Řádně tedy bylo prokázáno pouze to, že obaly si objednala [redacted] obchodní společnost Libertas Company, jež za ně také zaplatila a převzala je, do areálu v [redacted] zaslala pouze vzorek ke zkouškám. V souvislosti s tím obviněný namítl, že jakékoli dispozice s prázdnými obaly nemohou naplnit skutkovou podstatu podle § 268 tr. zákoníku, přičemž o nějakém uvedení do oběhu se soud nezmiňuje, a už vůbec ne v důsledku jednání obviněného, u něhož v bodě III. soud pouze předpokládal, že se na trestné činnosti podílel s ohledem na jeho blízký pracovní vztah se spoluobviněným [redacted].

7. Obviněný z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze a aby tomuto soudu nařídil věc znovu projednat a rozhodnout. Připojil k tomu podle § 265o odst. 3 tr. řádu návrh na odklad, případně přerušování, výkonu napadeného rozhodnutí.

b) Dovolání obviněného [redacted]

8. Další z obviněných [redacted] prostřednictvím svého obhájce napadl rozsudek Vrchního soudu v Praze dovoláním podobně jako spoluobviněný [redacted] z důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. Dovolání obviněného [redacted] se s dovoláním obviněného [redacted] shodovalo také v argumentační části. S výjimkou námitek ke skutku pod bodem III., jež uplatnil pouze obviněný [redacted] vykazovalo dovolání

obviněného [REDAKCE] s dovoláním spoluobviněného doslovnou shodu v jeho části I., II. (v této části byl doplněn navíc jeden odstavec na str. 6 dovolání obviněného [REDAKCE] viz níže) a III., tedy z převážné části. V uvedeném rozsahu dovolání obviněného [REDAKCE] lze tedy odkázat na dovolací argumentaci obviněného [REDAKCE] reprodukovanou shora.

9. Obviněný [REDAKCE] v porovnání s obsahem dovolání spoluobviněného [REDAKCE] ještě podrobněji brojil proti vyjádření odvolacího soudu v bodě 60. odůvodnění jeho rozsudku, že obžaloba ani nalézací soud nikdy netvrdily, že tabák byl nařezán právě na „této řezačce“. Takovéto tvrzení obviněný označil za „zjevnou lež“, která se přičítá tomu, jakým způsobem je v obžalobě i v tzv. skutkové větě pod bodem I. popsáno obejití uzávěry právě řezáním tabáku za pomoci prodlužovacího kabelu a rozvaděče. Podle obviněného ztrácelo smysl jak znalecké zkoumání, tak vyšetřovací pokus ohledně této řezačky.

10. Dále své dovolání obviněný doplnil (v porovnání s dovoláním spoluobviněného [REDAKCE] o část IV., v níž obsáhle citoval judikaturu Ústavního soudu, a to nálezy ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 24. 11. 2005, sp. zn. I. ÚS 455/05, ze dne 4. 6. 1998, sp. zn. III. ÚS 398/97, ze dne 19. 3. 2009, sp. zn. III. ÚS 1104/08, a ze dne 29. 4. 2009, sp. zn. I. ÚS 3094/08. V uvedených rozhodnutích Ústavní soud klade důraz na dodržování řádného a spravedlivého procesu při soudním rozhodování s tím, že je třeba vyloučit libovůli při rozhodování a případy extrémního nesouladu mezi právními závěry a skutkovými zjištěními je třeba posoudit jako rozpor s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práva a svobod a čl. 1 Ústavy. Dále v citovaných rozhodnutích Ústavní soud blíže formuloval zásadu volného hodnocení důkazů, z níž vyplývá nutnost důkazy vyčerpávajícím způsobem popsat a logicky věcně přesvědčivým způsobem odůvodnit, naopak vyloučil jakoukoli deformaci informace z hodnoceného důkazu. Také se zde Ústavní soud vyjádřil k principu presumpce nevin, s nímž je spjata pravidlo *in dubio pro reo*, podle nichž nelze jakékoli rozumné pochyby vyložit v neprospěch obviněného, neboť ani vysoký stupeň podezření sám o sobě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok. Po Nejvyšším soudu obviněný požaduje, aby tato východiska prosazovaná Ústavním soudem vzal v potaz při hodnocení způsobu, jakým se soudy nižších stupňů vypořádaly s jeho obhajobou, jakým způsobem dostály požadavkům kladeným na dokazování, reprodukci i hodnocení důkazů v rámci odůvodnění jejich rozhodnutí.

11. Proto obviněný [REDAKCE] závěrem navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze a vrátil mu věc k novému projednání a rozhodnutí. Současně Nejvyšší soud požádal o odklad nebo přerušení výkonu trestu odnětí svobody podle § 265o odst. 1 tr. řádu, a to až do rozhodnutí o jeho dovolání.

c) Dovolání obviněného [REDAKCE]

12. Prostřednictvím svého obhájce napadl rozhodnutí odvolacího soudu dovoláním i obviněný [REDAKCE], který je opřel o důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. řádu.

13. Nejprve obviněný vysvětlil, z jakých důvodů uplatnil citované dva dovolací důvody. Je přesvědčen, že odvolací soud porušil zásadu zákazu změny k horšímu, neboť mu byl soudem druhého stupně uložen přísnější trest než soudem prvního stupně, a to aniž státní

zástupce podal odvolání v jeho neprospěch. Protože námitku porušení zákazu reformace in peius Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi akceptoval jak s odkazem na důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, tak podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu, obviněný vznesl oba tyto důvody. Současně přitom obviněný upozornil na to, že ze stejného důvodu učinil ministru spravedlnosti podnět k podání stížnosti pro porušení zákona.

14. Konkrétně dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. řádu spatřuje obviněný [REDAKCE] za naplněné tím, že mu byl uložen příliš přísný trest. Již soud prvního stupně, který obviněnému ukládal souhrnný trest, mu uložil nepřiměřeně přísný trest, neboť byl postihnut ztrátou majetku ve výši minimálně přes 22 milionů Kč. Taková majetková sankce byla v rozporu s ustanovením § 39 tr. zákoníku a trest neodpovídal ani jeho podílu na trestné činnosti, na níž se podílel ve formě pomoci. Vrchní soud v Praze pak v odvolacím řízení obviněnému uložil přísnější trest než soud prvního stupně, přestože rozsudek krajského soudu napadl odvoláním pouze obviněný, nikoli státní zástupce v jeho neprospěch. Vedle trestu odnětí svobody, který obviněnému uložily soudy obou stupňů ve stejné výměře, byl obviněný krajským soudem odsouzen ještě k trestu propadnutí majetku, a to jak nemovitostí, tak i peněžních částek uvedených ve výroku o trestu. Tento druh trestu odvolací soud ukládal nově, trest propadnutí majetku vztáhl na jednu třetinu majetku obviněného s tím, že úmyslem vrchního soudu bylo uložit obviněnému mírnější trest, protože se ztotožnil s odvoláním obviněného ohledně přílišné přísnosti trestu uloženého krajským soudem. Obviněný však v dovolání namítl, že ve skutečnosti představuje jedna třetina jeho veškerého majetku co do objemu i hodnoty mnohem vyšší, než jaká je hodnota majetku, ohledně něhož vyslovil trest propadnutí krajský soud. V dovolání obviněný uvedl výčet dalších nemovitostí, jejichž je vlastníkem a jejichž hodnota byla určena znaleckým posudkem ve výši téměř 197 milionů Kč. Kromě toho je vlastníkem finančních prostředků zhruba ve výši 3 miliony Kč, jež jsou uloženy na bankovních účtech, [REDAKCE] v obchodní společnosti Tantus Clientela Group, s. r. o., 73 kusů [REDAKCE] obchodní společnosti CUBIK CZECH, a. s., v hodnotě cca 60 milionů Kč a dalšího majetku, který v dovolání blíže nekonkretizoval. Soudy tedy rozhodovaly o vině a trestu obviněného bez toho, aniž by řádně zjistily majetkové poměry obviněného, nemohly mít ani rámcovou představu o jeho rozsahu a hodnotě a tudíž ani o citelnosti ukládaného trestu. Proto obviněný považoval trest propadnutí majetku za rozporný s ustanovením § 39 tr. zákoníku. Podotkl k tomu dále, že uložený trest propadnutí jedné třetiny majetku několikanásobně převyšuje výši škody způsobené skutkem, na jehož páčání se podílel jako pomocník.

15. S poukazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu obviněný namítl také extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními, provedenými důkazy a právním posouzením. Podle soudů se obviněný účastnil na skutku, jímž byla spáchána škoda ve výši 22 037 400 Kč. Určení výše zkrácené daně záviselo na hmotnosti zajištěného řezaného tabáku, jehož celková hmotnost podle soudů činila 15 741 kg, což však obviněný zpochybnil. Orgány činné v trestním řízení totiž zvážily jednu krabici naplněnou řezaným tabákem a její hmotnost vynásobili počtem zajištěných krabic, tudíž celkovou hmotnost spíše odhadly. Správně měla být zvážena každá jednotlivá krabice, jako tomu bylo u ostatních skutků. Podotkl také, že při předání tabáku Správě státních hmotných rezerv dne [REDAKCE] 2012 byla celková váha 10 600 kg, což má dokládat příjemka založená na č. l. 316 tr. spisu. V současnosti tuto vadu, která má vliv na stanovení výše škody, zhojit nelze, protože již byl všechn tabák celními orgány zlikvidován. Mezi zjištěními soudů a provedenými důkazy však podle obviněného nastal extrémní nesoulad, v čemž spatřuje naplnění dovolacího důvodu

podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

16. Rovněž pod důvod uvedený pod písmenem g) odst. 1 § 265b tr. řádu obviněný zahrnul výtku proti úmyslnému zavinění, jež musí být dáno i u pomocníka k trestnému činu, jinak jeho jednání není trestné. Obviněný připomněl, že na žádost svého známého [REDAKCE] o doporučení osob k zajištění ochrany převáženého nákladu s ním seznámil [REDAKCE] a [REDAKCE] kteří následně zabezpečovali průjezd nákladním vozidlem, nikoli obviněný [REDAKCE]. Ten nemohl nijak umožnit ani usnadnit spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, který byl dokonán nařezáním tabáku, avšak pomoc jako forma účastenství na trestném činu je možná pouze před činem a při jeho páčání, nikoli až po jeho dokonání, k čemuž odkázal na rozhodnutí č. 3/1970, č. 51/1967, č. 3/1972-V a č. 1/1980 Sb. rozh. tr. Naznačil, že jeho jednání mohlo být posouzeno jako trestný čin nadřzování podle § 366 tr. zákoníku. Zároveň brojil také proti provedenímu dokazování, na jehož podkladě byl uznán vinným. Odposlechy pochází až z doby po spáchání trestné činnosti a zejména byly nezákonné, protože byly nařízeny v rozporu s § 88 tr. řádu. Příklad nařizující odposlechy totiž neobsahoval v odůvodnění odkaz na konkrétní mezinárodní smlouvu, jež zavazuje ke stíhání trestného činu podle § 268 odst. 1 tr. zákoníku.

17. Na závěr obviněný [REDAKCE] navrhl, aby Nejvyšší soud ohledně jeho osoby zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze ve výroku o vině i o trestu a aby tomuto soudu přikázal věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout.

d) Dovolání obviněného [REDAKCE]

18. Proti rozsudku odvolacího soudu podal dovolání prostřednictvím svého obhájce též obviněný [REDAKCE] a uplatnil důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g), h), l) tr. řádu.

19. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu mohou i podle obviněného [REDAKCE] naplnit námitky extrémního rozporu (nesouladu) mezi provedeným dokazováním a skutkovými závěry soudu. Konkrétně si stěžoval na proces dokazování, při němž byly provedeny procesně nepoužitelné důkazy, a to protokoly o sledování osob a věcí ze dne [REDAKCE] 2013 a ze dne [REDAKCE] 2013, jež ani vrchní soud nepovažoval za důkazy, na nichž by bylo možné postavit závěr o vině obviněných. Odvolací soud se tedy podle obviněného ztotožnil s jeho názorem předneseným v odvolání, přesto však jeho řádný opravný prostředek zamítl, byť navíc výroku o vině z rozsudku krajského soudu odporovaly jiné důkazy (např. svědecká výpověď svědka [REDAKCE] výpověď řidiče nákladního vozidla z přípravného řízení, jehož jméno obviněný neuvedl, a dlouhodobá komunikace mezi obviněným a spoluobviněnými [REDAKCE] a [REDAKCE]), jimiž obviněný rovněž argumentoval v odvolání a na něž vrchní soud nijak nereagoval. Došlo tak k opomenutí některých důkazů. Rovněž nebylo ve věci prokázáno naplnění subjektivní i objektivní stránky trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, především pak scházel důkaz o dohodě obviněného s ostatními spoluobviněnými na neplnění daňové povinnosti, o jejich vzájemné spolupráci a pomoci obviněného [REDAKCE] jehož jméno neznal ani řidič kamionu zadržovaný v [REDAKCE] který také popřel, že by ho doprovázel jiný řidič v osobním vozidle. Obviněný brojil také proti popisu skutku, z něhož není patrné, v čem měl „doprovod“ obviněného spočívat.

20. Další námitky obviněného směřovaly proti odůvodnění rozsudku vrchního soudu, jehož některé části považoval za spekulativní a účelové, např. v bodě 71., v němž soud

vyjadřuje přesvědčení o vědomí obviněného o páchání trestné činnosti a činí tak podle způsobu jednání, který neodpovídá běžným situacím. Také slovní obraty soudu jako „soud nevěří“ nebo „jiné si nelze ani představit“ podle obviněného vyvolávají pochyby o tom, že by mu byla vina bez rozumných pochybností prokázána, šlo pouze o hypotézy soudu. Za skandální pak označil vyjádření odvolacího soudu pod bodem 53. odůvodnění jeho rozsudku, v němž soud připustil existenci určitých porušení trestního řádu v trestním řízení, které však neupřesnil, s tím, že nedošlo k zásadnějšímu dotčení práva na obhajobu obviněného. Podle obviněného nejsou správná některá konstatování odvolacího soudu v odůvodnění, a to ve vztahu k odběru vzorků zajištěného tabáku, které provedl policejní orgán a ten není vázán metodikou určenou pro celní orgány, přičemž vzorek je podkladem pro znalecké zkoumání, zda zboží bylo řezaným tabákem či nikoli. Dále soud neobjasnil důvody, na nichž založil svůj názor, že k posouzení, o jaký druh tabáku se jedná, není potřebná vyšší míra odbornosti, avšak tuto otázku podle obviněného není snadné zodpovědět a současně je zcela zásadní pro posouzení viny obviněných. V konečné rekapitulaci pochybení soudů nižších stupňů obviněný uvedl, že některé důkazy opomenuly a porušily zásadu zákazu deformace důkazů, presumpce nevinu a zásadu *in dubio pro reo*.

21. Dále obviněný uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu, jehož naplnění spatřoval v tom, že mu byl uložen peněžitý trest bez splnění zákonných podmínek. Soudy obou stupňů se nezabývaly jeho majetkovými poměry a vzhledem k souběžně ukládanému nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebude mít příjem, z něhož by mohl peněžitý trest uhradit, zároveň obviněný nedisponuje ani jiným majetkem použitelným k zaplacení trestu. Domníval se tedy, že peněžitý trest je nedobytný, jeho uložením bylo porušeno ustanovení § 68 odst. 3, 6 tr. zákoníku. Obviněný se v této souvislosti ještě ohradil proti celkové nepřiměřenosti jemu ukládaných trestů. Soudy podle něj nevezly dostatečně v potaz míru jeho zapojení do trestné činnosti, jeho dosavadní bezúhonnost a další polehčující okolnosti. Za správné a odpovídající závažnosti činu i jeho osobním, rodinným a majetkovým poměrům, jeho dosavadnímu způsobu života a možnosti jeho nápravy považoval trest mnohem mírnější s využitím moderačního ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku, tedy trest odnětí svobody pod dolní hranicí zákonné trestní sazby.

22. Obviněný [REDAKCE] navrhl, aby Nejvyšší soud odložil, případně přerušil, výkon odsuzujícího rozsudku vrchního soudu do doby rozhodnutí o podaném dovolání, a dále učinil závěrečný návrh, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 6. 2020, sp. zn. 3 To 1/2020, jakož i obsahově navazující rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a aby věc vrátil vrchnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, to v případě, že Nejvyšší soud nebude moci po zrušení napadeného rozsudku rozhodnout sám ve smyslu § 265m tr. řádu.

e) Dovolání obviněného [REDAKCE]

23. Proti rozsudku soudu druhého stupně podal dovolání také obviněný [REDAKCE] prostřednictvím své obhájkyne a uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

24. V souvislosti s důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu obviněný soudům vytkl především extrémní rozpor mezi fakticky provedeným dokazováním a jejich skutkovými závěry. Dále upřesnil, že soudy nepostupovaly podle trestního řádu, zejména jejich hodnocení

důkazů označil za svévolné. Vnitřní rozpor obviněný spatřoval v rozhodnutí odvolacího soudu, který na jedné straně vinil obviněného z instruktáže zaměstnanců k řezání tabáku na řezačce nacházející se v areálu v obci [REDAKCE] přičemž uzavřel, že nebylo orgány činnými v trestním řízení tvrzeno, že zajištěný tabák byl vyroben právě na řezačce umístěné v tomto areálu. Obviněný popřel, že by na uvedeném místě skladoval řezaný tabák a konstatoval, že k jeho osobě soudy (kromě instruktáže řezání tabáku) neuvedly způsob, jakým měl trestnou činnost páchat a naplnit tak skutkovou podstatu trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, tedy zda měl řezaný tabák vyrábět, skladovat nebo přepravovat. Samotné udílení instrukcí k řezání tabáku podle obviněného souviselo s podnikatelskou činností obchodní společnosti BSB 1881, s. r. o., současně obviněný v další části dovolání popřel, že by kohokoli instruoval k obcházení plomby. Veškerá skutková zjištění soudů k této činnosti obviněný kritizoval, neboť se rozcházela s výpověďmi svědků – zaměstnanců pracujících v areálu v [REDAKCE] kteří byli vyslechnuti u hlavního líčení dne 12. 7. 2017. Tyto svědecké výpovědi soudy ignorovaly, ačkoli svědčily ve prospěch obviněného.

25. Obviněný rovněž odvolacímu soudu vytkl, že sice shledal určité pochybení v řízení před soudem prvního stupně, avšak neupřesnil je a ani je nepovažoval za podstatné. Obviněný přitom uvedl hned několik zásadních vad, jež dosahují takové intenzity, že odůvodňují dovolací přezkum. Jednak jde o fotografie na č. l. 628 a 736 tr. spisu, které podle obviněného měly být vyloučeny z provádění dokazování, neboť s nimi bylo manipulováno v neprospěch obviněných. Odběry vzorků tabáku prováděly celní orgány a nikoli policejní, jak shledal soud, proto měla manipulace s ním probíhat podle metodického pokynu určenému pro celní úřad, na rozdíl od soudů byl obviněný přesvědčen o potřebě vyšší míry odbornosti u subjektu posuzujícího, zda zboží má povahu řezaného tabáku či nikoli, a pro demonstraci nestandardních postupů vyšetřování trestné činnosti poukázal na pokyn státního zástupce ke sledování znalce Haka navrženého obhajobou. Konečně obviněný také zdůraznil, že jemu za vinu kladené jednání nemohlo představovat trestnou činnost, nýbrž plnění jeho pracovní náplně. Podobně jako ostatní dovolatelé i tento obviněný namítl opomenuté důkazy a porušení zásady zákazu deformace důkazů, *presumpce nevinny a in dubio pro reo*.

26. Také návrh obviněného na odklad, resp. přerušování, výkonu napadeného rozhodnutí odvolacího soudu i závěrečný návrh na zrušení napadeného rozsudku vrchního soudu a rozhodnutí na něj navazujících, včetně návrhu na vrácení věci odvolacímu soudu při nemožnosti rozhodnout v dovolacím řízení podle § 265m tr. řádu, se shodovaly s návrhy spoluobviněného [REDAKCE]

f) Dovolání obviněného [REDAKCE]

27. Proti rozsudku Vrchního soudu v Praze podal dovolání také obviněný [REDAKCE]. Učinil tak prostřednictvím svého obhájce z důvodu uvedeného v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

28. Úvodem obviněný předložil výklad deklarovaného dovolacího důvodu, prezentoval názor, že pod něj spadají i případy extrémního nesouladu mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými zjištěními, případně právními závěry soudů, dále případy tzv. opomenutých důkazů a svévolného hodnocení důkazů. Poté obviněný citoval body 53., 57. až 62., 69. a 72. odůvodnění rozsudku vrchního soudu, které se ho týkaly. Následně k tomu rozvedl svou dovolací argumentaci. Pokud měl zkrátit daň nejméně se dvěma osobami, nesouhlasil s tím, že jednou z nich měl být [REDAKCE] resp. k takové skutečnosti nebyl

opatřen a proveden jakýkoli důkaz. To samé obviněný vztáhl na okolnost, zda věděl o tom, jaké zboží se nachází v krabicích. Nebyl podklad pro závěr, že obviněný věděl o tom, že v nich je uložen řezaný tabák, naopak spoluobviněný [REDAKCE] potvrdil, že dovozatel skutečný obsah krabic neznal. Jestliže se vrchní soud vyjádřil tak, že protokol o sledování osob a věcí není důkazním prostředkem, pak se v trestním spise nenachází žádný důkaz prokazující trestnou činnost obviněného (páchanou se spoluobviněným [REDAKCE] pod bodem II. a), b). Za opomenutý důkaz obviněný označil odborné vyjádření zpracované znalcem Petrem Hakem, které bylo možné na rozdíl od Celně technické laboratoře považovat za nezávislé. Obviněný kritizoval vrchní soud za to, že nevyvodil důsledky z namítaného nesprávného postupu soudu prvního stupně, jenž namísto státního zástupce obstarával chybějící znalecké doložky u posudků Celně technické laboratoře. Dále obviněný důrazně nesouhlasil s odvolacím soudem, pokud ten nepovažoval metodiku v příručce MP-05-02 za závaznou pro policejní orgán, k čemuž odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2007, č. j. 7 Afs 45/2007-251, a na nález Ústavního soudu ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. IV. ÚS 146/01. Uvedl, že vzorky odebíral celník [REDAKCE] jehož výslech nebyl proveden, čímž opět došlo k tzv. opomenutému důkazu. Nezákonně proběhly podle obviněného souběžně proběhnuvší prohlídky domovních a jiných prostor dne [REDAKCE] 2013. Soud nepravdivě tvrdil, že obviněný souhlasil, aby prohlídka v objektu vlastníka [REDAKCE] [REDAKCE] který si obviněný pronajímal, proběhla bez jeho účasti. Tehdy rovněž byly nalezeny krabice s řezaným tabákem, z něhož byly odebrány vzorky, jež však obviněnému nebyly nikdy předány, ačkoli tak mělo být postupováno. Zpracování odebraných vzorků bylo svěřeno podjaté osobě Celně technické laboratoři, jejíž znalecký posudek měl plno vad. Ty obviněný dovedl z odborného vyjádření znalce Petra Haka, na něhož se obviněný obrátil. Konkrétně měla Celně technická laboratoř pracovat s menším množstvím materiálu, než požaduje metodika MP-05-02 (min. 2 000 gramů), její zkoumání nemohlo vyloučit, že pracovala s tabákovým odpadem (tedy nikoli s řezaným tabákem), a znalec Petr Hak zpochybnil i pravost vzorků.

29. Podle obviněného byla v trestním řízení kromě jiného porušena také zásada *ne bis in idem*, a to uložením majetkové sankce v trestním řízení, přestože obviněný již byl za stejné jednání postižen vyměřením penále v daňovém řízení, k čemuž odkázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 12. 2. 2019, ve věci Ragnar Thorisson proti Islandu, č. stížnosti 52623/14. Tím bylo porušeno právo obviněného na spravedlivý proces podle čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, tudíž byl naplněn dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

30. Z uvedených důvodů obviněný učinil Nejvyššímu soudu návrh, aby zrušil dovoláním napadený rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil tomuto soudu k novému projednání a rozhodnutí.

g) Dovolání obviněné obchodní společnosti L.T.B.C., spol. s r. o.

31. Obviněná obchodní společnost L.T.B.C., spol. s r. o., byť sama sebe v úvodu dovolání označovala jako „žalobce“ nebo „žalobkyně“, podala prostřednictvím svého obhájce proti rozsudku soudu druhého stupně dovolání, které opřela o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu.

32. V podstatě shodně se všemi ostatními dovolateli (zejména s obviněnými

██████████ a ██████████ s jejichž mimořádnými opravnými prostředky se dovolání obviněné obchodní společnosti shodovalo doslovně) i obviněná obchodní společnost se domáhala toho, aby Nejvyšší soud akceptoval jako odpovídající uplatněnému dovolacímu důvodu námitky proti skutkovým závěrům soudů, a to s ohledem na extrémní nesoulad mezi nimi a provedenými důkazy. Také další argumenty se naprosto shodují s obsahem dovolacích námitek ostatních dovolatelů, obviněná obchodní společnost totiž také brojila proti rozporuplnému odůvodnění rozsudku odvolacího soudu (nebylo sice třeba vyšší míry odbornosti pro posouzení, zda šlo o řezaný tabák, ale také na tuto otázku nebyla jednoznačná odpověď, popření soudu o tom, že by měl být zajištěný tabák řezán právě na té řezačce, o níž se však soud zmiňuje v popisu skutku) a proti procesu dokazování (kritizovala likvidaci zajištěného tabáku bez souhlasu obviněných, nezákonnost protokolů o sledování osob a věcí a opomenutý důkaz – účetnictví obou obchodních společností). Ve výsledku odvolací soud „nahradil důkazní řízení svým subjektivním přesvědčením“, odvolacími námitkami napadené důkazní prostředky podle něj k prokázání viny ani nebyly potřebné, avšak soud pak neuvedl, na kterých důkazech byly závěry o vině obviněných založeny. Citovala rovněž zcela shodně s obviněným ██████████ z judikatury Ústavního soudu. V podrobnostech dovolací soud odkazuje na reprodukci dovolání obviněného ██████████ a ██████████ z důvodu jejich shodné argumentace.

33. Závěrem obviněná obchodní společnost L.T.B.C., spol. s r. o., navrhla, aby Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek Vrchního soudu v Praze, a aby mu věc vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

III. Vyjádření nejvyššího státního zástupce k dovoláním obviněných

34. Opisy dovolání všech obviněných byly zaslány nejvyššímu státnímu zástupci, který se k nim vyjádřil prostřednictvím státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“). Ten nejprve shrnul dovolací argumentaci jednotlivých dovolatelů a následně se souhrnně vyjádřil k dovoláním všech obviněných.

35. Veškeré námitky, které každý z obviněných podřadil dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, nebyly podle státního zástupce způsobilé citovaný dovolací důvod naplnit. Obvinění se totiž ve skutečnosti domáhali revize skutkových zjištění soudů ve svůj prospěch. Současně obvinění těmito námitkami kopírují obhajobu uplatňovanou v řízení před soudem prvního a druhého stupně, s níž se však soudy již řádně vypořádaly. Státní zástupce doplnil, že důkazy svědčící o možnosti řezání tabáku na řezačce umístěné ve skladu v obci ██████████ pouze dokreslovaly zjištění vztahující se k přepravě a skladování řezaného tabáku, což již samo představovalo trestné jednání. Namítaný extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními státního zástupce neshledal, skutkové závěry soudů odpovídají provedenému dokazování, nedošlo k porušení zásady volného hodnocení důkazů nebo jiné zásady spjaté s požadavkem na spravedlivý proces. Obvinění ██████████ a ██████████ se v dovoláních ohradili proti porušení zásady *ne bis in idem*, protože za totožné jednání byli již potrestáni uložením penále v daňovém řízení. Tuto výtku státní zástupce posoudil jako neopodstatněnou, neboť krajský soud se shodnou obhajobou obviněných zabýval, v souladu s názory vyslovenými v rozhodnutí č. 15/2017 Sb. rozh. tr., přihlédl k významným faktorům úzké věcné a časové souvislosti, nejdříve probíhalo trestní řízení, v němž byla zjištěna porušení daňových předpisů, a teprve poté proběhlo také daňové řízení, přičemž trestní soudy k uloženému daňovému penále přihlédly při ukládání trestů obviněným.

Zásada *ne bis in idem* tedy nebyla porušena. V trestním řízení zůstala neobjasněna námitka obviněného [REDAKCE] která se týkala přejímky do skladu. Úbytek hmotnosti evidovaného tabáku byl podle státního zástupce způsoben odebráním 12 kg vzorků a dodal k tomu, že i kdyby hypoteticky došlo ke snížení zjištěné hmotnosti zajištěného tabáku na 10 600 kg (z 15 729 kg), zkrácená daň by z tohoto množství byla ve výši 14 840 000 Kč a neměla by tudíž vliv na právní kvalifikaci skutku. Námitky proti nepoužitelnosti odposlechů nebo proti nedodržení zásad presumpce nevinny a *in dubio pro reo* se mýjely s uplatněným dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, resp. důvodem podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. řádu, jenž byl uplatněn obviněným [REDAKCE] pravděpodobně v jeho druhé alternativě, tj. ve spojení s důvodem pod písmenem g).

36. O dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu opřeli svá dovolání pouze obvinění [REDAKCE] a [REDAKCE]. Oba podle státního zástupce k tomuto důvodu dovolání namítli důvodně pochybení odvolacího soudu při ukládání peněžitého trestu, resp. trestu propadnutí majetku. Obviněnému [REDAKCE] byl soudy uložen „zřejmě nedobytný“ peněžitý trest, z odůvodnění rozsudku krajského soudu není zřetelné, jestli soud respektoval zákonná kritéria pro ukládání tohoto druhu trestu zejména z hlediska určení počtu a výše sazeb a z hlediska dobytosti trestu. Výhrady obviněného [REDAKCE] proti peněžitému trestu proto státní zástupce považoval za důvodné. Stejně státní zástupce vyhodnotil námitky obviněného [REDAKCE] proti uložení trestu propadnutí majetku odvolacím soudem, který mu tento druh trestu uložil poměrně citelněji než krajský soud, a to přesto, že byl limitován zákazem *reformatio in peius*, neboť v jeho neprospěch státní zástupce odvolání nepodal. Záměrem vrchního soudu bylo nejspíše trest propadnutí majetku zmírnit, avšak uložil obviněnému trest propadnutí jedné třetiny jeho celkového majetku, za nějž rozhodně nelze považovat toliko zajištěný majetek. Ve výsledku tedy soud druhého stupně navzdory absenci odvolání v neprospěch obviněného [REDAKCE] uložil tomuto obviněnému přísnější trest než soud prvního stupně.

37. Státní zástupce s ohledem na uvedené důvody závěrem svého vyjádření navrhl odmítnout dovolání obviněných [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE] a obviněné obchodní společnosti L.T.B.C., spol. s r. o., (*Nejvyšší soud upozorňuje na písařskou chybu písemného vyjádření státního zástupce, který zjevně omylem opakovaně označil obviněnou obchodní společnost L.T.B.C., spol. s r. o., jako „L.B.T.C, spol. s r. o.“*) podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. řádu jako podaná z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. řádu. Ve vztahu k dovoláním obviněných [REDAKCE] a [REDAKCE] jež považoval za částečně důvodná, státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1, 2 tr. řádu ohledně těchto dvou obviněných zrušil napadené rozsudky soudů obou stupňů ve výroku o trestu, jakož i rozhodnutí obsahově navazující na zrušené části rozhodnutí a aby podle § 265l odst. 1 tr. řádu přikázal Krajskému soudu v Hradci Králové, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Státní zástupce současně vyslovil souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání, a to i pro případ jiného než navrhovaného rozhodnutí podle § 265r odst. 1 písm. c) tr. řádu.

IV. Posouzení důvodnosti dovolání

a) Obecná východiska

38. Nejvyšší soud nejprve zjistil, že jsou splněny všechny formální podmínky pro konání

dovolacího řízení ohledně všech obviněných a zabýval se otázkou povahy a opodstatněnosti předložených námitek ve vztahu k označeným dovolacím důvodům.

39. Nejprve je nutné stručně připomenout, že dovolání je mimořádným opravným prostředkem, který na rozdíl od odvolání je možné podat jen z taxativně vyjmenovaných důvodů v § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, resp. v § 265b odst. 2 tr. řádu. Podání dovolání z jiného důvodu je vyloučeno a současně platí, že zákonný dovolací důvod nemůže být jen formálně tvrzen, nýbrž je nutné, aby jemu podřazené dovolací námitky mu také svým obsahem odpovídaly. Nejvyšší soud se tak může zabývat jen těmi výhradami dovolatelů, které konkrétně vytýkají tvrzenou vadu, jíž má být zatíženo napadené rozhodnutí nebo jemu předcházející řízení a která odpovídá vymezení konkrétně označeného dovolacího důvodu.

40. Pro úspěšné uplatnění důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu musí vytýkaná vada napadeného rozhodnutí nebo jemu předcházejícího řízení spočívat v nesprávné aplikaci norem trestního práva hmotného, případně na něj navazujících hmotněprávních norem jiných právních odvětví. Tento dovolací důvod umožňuje Nejvyššímu soudu přezkoumání právní kvalifikace skutku tak, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů na podkladě výsledků dokazování. Zásadně se nepřipouští posouzení aplikace těchto norem na skutek prezentovaný dovolatelem, případně na skutek, jehož se dovolatel domáhá vlastní interpretací provedených důkazních prostředků, které soudy prvního a druhého stupně vyhodnotily odlišně. Dovolání z tohoto (ani z jiného) důvodu nemůže uspět, pokud je v něm popírán skutek, jehož zjištění má podklad ve výsledcích provedeného dokazování a v přílehlavém způsobu hodnocení jednotlivých důkazních prostředků. Samozřejmě tyto okolnosti se současně hodnotí z pohledu dodržení základních pravidel zakotvených v ústavně garantovaných právech včetně respektování shody výsledku skutkových zjištění soudů s obsahem provedených důkazních prostředků a s jejich zhodnocením soudy podle obecných zásad logického uvažování. Dovolání je koncipováno jako mimořádný opravný prostředek a je určeno k nápravě závažných právních vad pravomocných rozhodnutí. Prostřednictvím tohoto dovolacího důvodu tedy nelze namítat nedostatky v soudy učiněných skutkových zjištěních, ani procesní vady spočívající v nesprávném způsobu hodnocení důkazů, v nedostatečném rozsahu dokazování apod., neboť v takovém případě by se jednalo o námitky vytýkající pochybení při aplikaci procesních předpisů (viz zejména § 2 odst. 5, 6 tr. řádu, § 89 a násl. tr. řádu, § 207 a násl. tr. řádu a § 263 odst. 6, 7 tr. řádu). Tento dovolací důvod může být naplněn pouze právní a nikoli skutkovou vadou, a to pouze tou, která má hmotněprávní charakter, přičemž je zásadně přihlíženo k tomu, zda skutková zjištění soudů odpovídají užitému ustanovení hmotného práva, typicky trestního zákona. Nesprávné právní posouzení skutku může spočívat i v okolnosti, že rozhodná skutková zjištění, z nichž vycházely soudy, neposkytují dostatečný podklad k závěru o tom, zda je stíhaný skutek vůbec trestným činem, popřípadě o jaký trestný čin se jedná. Podobně to platí o jiném nesprávném hmotněprávním posouzení, které lze dovést pouze za situace, pokud byla určitá skutková okolnost posouzena podle jiného ustanovení hmotného práva, než jaké na ni dopadalo.

41. Podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu lze dovolání podat, jestliže obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným. Obviněný může tedy z tohoto důvodu namítat dvě alternativní pochybení soudu spočívající jednak v uložení druhu trestu, který není možné podle trestního zákona za trestný čin spáchaný obviněným uložit, jednak v uložení trestu ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou zákonem za daný trestný čin (srov. rozhodnutí č. 22/2003 Sb. rozh. tr.). Byl-li obviněnému uložen

přípustný druh trestu ve výměře odpovídající rozpětí trestní sazby stanovené na trestný čin, jímž byl obviněný uznán vinným, nelze výrok o trestu napadat z toho důvodu, že uložený trest je podle dovolatele nepřiměřený a že neodpovídá hlediskům stanoveným v § 38 a § 39 tr. zákoníku. Nelze vyloučit, aby prostřednictvím jiného dovolacího důvodu, např. § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, byly cestou dovolání namítány vady nesprávného hmotněprávního posouzení ve vztahu k tzv. zvláštním podmínkám při ukládání trestu, tj. pochybení při ukládání souhrnného trestu, úhrnného trestu a společného trestu za pokračování v trestném činu (§ 43, § 44 a § 45 tr. zákoníku, srov. citované rozhodnutí č. 22/2003 Sb. rozh. tr.). Je však nutné v této souvislosti upozornit na to, že ani prostřednictvím důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu není možné úspěšně namítat nepřiměřenost uloženého trestu. Přestože jde o otázku použití hmotného práva, je třeba vycházet ze zákonné úpravy dovolacích důvodů, které jsou taxativně vyjmenovány v § 265b odst. 1 písm. a) až h), odst. 2 tr. řádu. Ze vzájemného poměru důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) a důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu vyplývá, že oba mají hmotněprávní povahu, avšak u druhého z nich jde o speciální dovolací důvod určený k nápravě pochybení při ukládání trestu. Naproti tomu důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu je možné označit za obecný ve vazbě na použití hmotněprávní normy. Výrok o trestu v napadeném rozhodnutí tak lze napadat dovoláním zásadně odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu, který obsahuje dvě již citované alternativy, mezi nimiž však není zahrnuta nepřiměřenost trestu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2019, sp. zn. 5 Tdo 572/2019).

42. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. řádu, který uplatnil výhradně obviněný [REDAKCE] jehož odvolání vrchní soud napadeným rozsudkem zamítl, Nejvyšší soud připomíná, že ho lze naplnit ve dvou alternativách. Podle první z nich je naplněn tehdy, pokud bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. řádu, aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí. Jde tedy o procesní dovolací důvod, který spočívá v porušení práva na přístup strany k druhé soudní instanci, a to zejména ve formě odmítnutí nebo zamítnutí řádného opravného prostředku bez věcného přezkoumání napadeného rozhodnutí. Pod druhou skupinu vad, jež je možné namítat prostřednictvím tohoto dovolacího důvodu, spadají situace, v nichž byl v řízení předcházejícím napadenému rozhodnutí o zamítnutí nebo odmítnutí odvolání naplněn některý z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. řádu. Přestože obviněný [REDAKCE] sám výslovně nezvolil jednu z uvedených dvou alternativ tohoto dovolacího důvodu, lze s ohledem na obsah jeho dovolání jako celku i procesní situaci usuzovat, že měl na mysli druhou alternativu, neboť vedle tohoto důvodu uplatnil ještě důvody uvedené pod písmeny g) a h) a současně odvolací soud jeho řádný opravný prostředek projednal a rozhodl o něm ve veřejném zasedání.

43. Nejvyšší soud v úvodu svého rozhodnutí poznamenává, že převážná část námitek obviněných, které se v jejich dovoláních překrývají, neodpovídá žádnému ze zákonných dovolacích důvodů, jak byly stručně vyloženy v předcházející části tohoto usnesení. Pokud bylo možné určitou výhradu podřadit uplatněnému dovolacímu důvodu, shledal ji Nejvyšší soud zjevně neopodstatněnou. Pouze námitky obviněného [REDAKCE], které směřovaly proti vadnému uložení trestu propadnutí majetku podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku, shledal Nejvyšší soud oprávněnými. V tomto rozsahu tudíž mohl přezkoumat podle § 265i odst. 3, 4 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost napadené části výroku rozsudku Vrchního soudu v Praze a jemu předcházejícího řízení, a to z důvodu vytčené vady. Nejvyšší soud přitom dospěl

k závěru, že je nutné částečně zrušit ohledně obviněného [REDAKCE] napadený rozsudek ve výroku o trestu a vrátit věc v rozsahu zrušení odvolacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

b) K námitkám obviněných podřazeným dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu

44. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu uplatnili ve svých dovoláních všichni dovolatelé a jejich výhrady, které na podporu naplnění citovaného důvodu předložili, se převážně shodovaly, případně částečně překrývaly a navzájem spolu souvisely. Zároveň lze předeslat, že veškeré námitky (s výjimkou jedné výhrady obviněného [REDAKCE] viz níže bod 56. tohoto usnesení) podřazené tomuto dovolacímu důvodu byly skutkové povahy a nemohly z hlediska naplnění důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu obstát. Vzhledem k tomu se Nejvyšší soud nad rámec dovolacího přezkumu k výhradám obviněných vztahujících se k citovanému důvodu dovolání jen stručně vyjádří, a to v části souhrnně, jinak jednotlivě k námitkám, jež uplatnil pouze některý z obviněných.

45. Bez výjimky každý z obviněných se domníval, že v této trestní věci nastal extrémní nesoulad (či extrémní rozpor) mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními soudů, v důsledku toho též v právním posouzení, na základě čehož by mělo dojít ke kasaci napadeného rozhodnutí v dovolacím řízení i na podkladě jinak skutkových námitek. Nejvyšší soud připouští, že z obecného hlediska opravdu je výjimečný zásah do skutkových zjištění v rámci řízení o dovolání opodstatněn v případech, v nichž lze shledat extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními soudů a provedenými důkazy, ve svém důsledku se tak výsledek dokazování jeví jako naprosto nespravedlivý a věcně neudržitelný (srov. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, publikovaný pod č. 34 ve svazku 3 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, a usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 11. 1995, sp. zn. III. ÚS 166/95, a ze dne 14. 1. 2004, sp. zn. III. ÚS 376/03, publikované pod č. 1 ve svazku 32 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu). Z rozhodovací praxe především Ústavního soudu lze vysledovat, že tzv. extrémní nesoulad (rozpor) mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými závěry považuje zejména případy, v nichž soudy učiněná skutková zjištění postrádají obsahovou spojitost s důkazy, nebo skutková zjištění nevyplývají z důkazů při žádném z logicky přijatelných způsobů jejich hodnocení, nebo tam, kde skutková zjištění soudů jsou opakem toho, co je obsahem provedených důkazů. O extrémní nesoulad jde též v případě očividného nesouladu skutkových a právních závěrů s provedenými důkazy, kdy skutek, který se stal předmětem právního posouzení, nebyl zjištěn způsobem slučitelným s právem obviněného na spravedlivý proces. Jak vyplývá z rozhodovací praxe především Ústavního soudu, tzv. extrémní nesoulad nelze shledávat pouze v tom, že obvinění nejsou spokojeni s důkazní situací a s jejím vyhodnocením v případech, v nichž mezi provedenými důkazy na jedné straně a skutkovými zjištěními na straně druhé je patrná logická návaznost (srov. nález Ústavního soudu ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. III. ÚS 177/04, publikovaný pod č. 172 ve svazku 35 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2015, sp. zn. 11 Tdo 707/2015, ze dne 18. 12. 2018, sp. zn. 11 Tdo 605/2018, anebo ze dne 13. 3. 2019, sp. zn. 7 Tdo 1632/2018).

46. Ústavní soud dovozuje dále protiústavnost těch soudních rozhodnutí, v nichž nebylo o určitých důkazech rozhodnuto, resp. se jimi soud bez adekvátního zdůvodnění nezabýval, tedy jedná-li se o tzv. opomenuté důkazy, jimiž obvinění ve svých dovoláních také argumentovali. Ústavní soud v řadě svých nálezů (např. ze dne 16. 2. 1995, sp. zn.

III. ÚS 61/94, ze dne 12. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 95/97, nebo ze dne 10. 10. 2002, sp. zn. III. ÚS 173/02, a další) podrobně vyložil pojem tzv. opomenutých důkazů ve vazbě na zásadu volného hodnocení důkazů a požadavky, jež zákon klade na odůvodnění soudních rozhodnutí. Zásada volného hodnocení důkazů totiž neznamená, že by soud ve svém rozhodování (v úvahách nad ním) měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry opře a které opomene. Neakceptování důkazního návrhu obviněného lze založit toliko třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, podle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací kapacitou. Konečně třetím důvodem je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.

47. Nejvyšší soud však v posuzované trestní věci extrémní rozpor mezi skutkovým stavem a provedeným dokazováním, stejně jako vadu tzv. opomenutých důkazů, neshledal. Soud prvního stupně se v odůvodnění svého rozsudku provedenými důkazy zabýval velmi podrobně a náležitě vyložil a odůvodnil, jaké skutečnosti vzal za prokázané, proč o ně opřel svůj odsuzující výrok a proč neuvěřil obhajobě obviněných. Odvolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí rovněž vysvětlil důvody, pro které se ztotožnil se skutkovými závěry soudu prvního stupně (srov. body 52. až 73. odůvodnění rozsudku vrchního soudu), a pokud částečně změnil výrok o vině a o trestech obviněných, dostatečně (byť ne vždy zcela srozumitelně, resp. přiléhavě) vyjádřil, jaké úvahy ho k tomu vedly (srov. body 68., 74. až 85. rozhodnutí odvolacího soudu). Nejvyšší soud připomíná stanovisko Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva, že soudům adresovaný závazek plynoucí z práva na spravedlivý proces promítnutý do podmínek kladených na odůvodnění rozhodnutí „nemůže být chápán tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument“, ztotožní-li se nadřízený soud v řízení o opravném prostředku s argumentací soudu, jehož rozhodnutí přezkoumává, není porušením ústavně garantovaného práva na soudní ochranu ani práva na spravedlivý proces, pokud se k věci vyjádří stručně a odkáže na odůvodnění napadeného rozhodnutí, odvolací soud se při zamítnutí odvolání může dokonce omezit i na převzetí odůvodnění nižšího soudu (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 7. 2013, sp. zn. II. ÚS 583/13, ze dne 18. 12. 2008, sp. zn. II. ÚS 2947/08, ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 31/12, ze dne 9. 7. 2021, sp. zn. II. ÚS 744/21, aj.; rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 5. 2002 ve věci Jokela proti Finsku, stížnost č. 28856/95, ze dne 27. 9. 2007 ve věci Nitschkeho pozůstalost proti Švédsku, stížnost č. 6301/05, ze dne 13. 1. 2009 ve věci Taxquet proti Belgii, stížnost č. 926/05, aj.; nebo také usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2021, sp. zn. 5 Tdo 1345/2020, uveřejněné pod č. 37/2021 Sb. rozh. tr.). Nejvyšší soud se proto přiklání ke konstatování státního zástupce v jeho vyjádření k dovoláním, že především z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně, z něhož v podstatě vycházel i soud odvolací, vyplývá přesvědčivý vztah mezi učiněnými skutkovými zjištěními a úvahami soudu při hodnocení důkazů, přičemž důkazy byly hodnoceny jednotlivě i v jejich souhrnu, soudy také reagovaly dostatečně na obhajobu obviněných.

48. Nejvyšší soud předně podotýká, že velká část dovolacích námitek obviněných se týkala výlučně procesních otázek, někteří sami v dovoláních doslova tvrdili „nesprávnou realizaci důkazního řízení“. Konkrétní výhrady mířily proti vyhodnocení použitelnosti Metodiky

MP-05-02, proti znaleckému posudku Celně technické laboratoře, proti protokolům o sledování osob a věcí jakož i proti odůvodnění příkazu k odposlechům. Dále obvinění napadli způsob odběru vzorků řezaného tabáku a v neposlední řadě poukazovali na opomenuté důkazy, za něž označili např. účetnictví obchodních společností L.T.B.C., spol. s r. o., a BSB 1881, s. r. o., nebo znalecký posudek vypracovaný znalcem Petrem Hakem. Totožné procesní námitky přitom tvořily součást obhajoby obviněných v řízení před soudy nižších stupňů, jež se jimi zabývaly, a to především soud prvního stupně. Z konstantní judikatury Nejvyššího soudu vyplývá, že dovolací soud zpravidla odmítne dovolání jako zjevně neopodstatněné, opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, se kterými se soudy nižších stupňů v dostatečném rozsahu vypořádaly (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002, publikované pod T 408 ve svazku 17 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2002).

49. V posuzovaném případě se obecné soudy v potřebné míře vypořádaly s opakovanou obhajobou obviněných, úvahy především soudu prvního stupně nenesou stopy svévole, mají logickou návaznost na veškeré skutečnosti, které byly v trestním řízení objasněny a které ve svém celku vedly ke skutkovým závěrům, které jsou stručně obsaženy ve výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně, resp. rozsudku odvolacího soudu. Například s námitkami proti znaleckému posudku Celně technické laboratoře včetně údajné podjatosti této instituce (spíše jejich zaměstnanců) a nevhodnému způsobu odebrání vzorků tabáku se krajský soud vypořádal v bodech 4. až 6. odůvodnění svého rozsudku, poté rovněž souhlasil i odvolací soud (srov. body 57. a 58. jeho rozsudku). Další argumenty i právní názory vyvracející procesní námitky obviněných doplnil soud druhého stupně, který například srozumitelně vysvětlil důvody, pro něž neshledal opodstatněnou výtku proti vážení zajištěných krabic s tabákem (srov. bod 70. odůvodnění rozsudku vrchního soudu), přičemž přesvědčivým způsobem podpořil správné úvahy soudu prvního stupně, jak je zřejmé z bodu 20. napadeného rozsudku. Úlohou Nejvyššího soudu v řízení o mimořádném opravném prostředku není opakovat části odůvodnění rozhodnutí soudů nižších stupňů, a to zejména ve vztahu k námitkám, jež se evidentně míjely se zvoleným dovolacím důvodem. Je možné znovu zdůraznit, že obvinění prosazovali dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu prostřednictvím výhrad proti nerespektování procesních pravidel stanovených v § 2 odst. 5 a 6 tr. řádu, nenamítali rozpor mezi skutkovými závěry vyjádřenými ve výroku rozsudku soudu prvního stupně a jejich podřazení pod určitou právní kvalifikaci skutkové podstaty zvláštní části trestního zákona, ani jiné nesprávné hmotněprávní posouzení soudy zjištěných skutkových okolností. Obvinění v podstatě zjevně navázali na svou dosavadní obhajobu založenou na odmítání tvrzení obžaloby a na napadání rozsahu důkazního řízení včetně hodnocení provedených důkazů a domáhají se výsledku trestního řízení ve svůj prospěch tak, aby nebylo prokázáno jejich zavinění a účast na trestné činnosti. Takové výhrady nicméně pod výše uvedený (ani jiný) dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu zásadně podřadit nelze. Nejvyšší soud tedy v zásadě nemůže zpochybňovat názor Vrchního soudu v Praze, podle něhož v posuzované trestní věci byla v principu zachována procesní práva stran řízení, nenastal extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a zjištěnými skutky soudu prvního stupně, a to až na výjimky, jejichž nápravu provedl odvolací soud částečným zrušením a novým výrokem o vině i trestech (opět kromě trestu propadnutí majetku u obviněného [redacted]). Přestože odvolací soud použil poněkud neobratnou formulaci („...k zásadnějšímu zkrácení práv obhajoby...nedošlo...“), která mohla u obviněných oprávněně vyvolat domněnku o neupřesněné újmě na jejich právech (srov. body 53. a 54. rozsudku odvolacího soudu), nejde v posuzované věci ani o případ, v němž by byly soudy

opomenuty důkazy zásadní povahy, nezbytné pro rozhodnutí o podané obžalobě. Nejvyšší soud tedy v projednávané věci porušení základních procesních zásad, které by vedlo k významnému zásahu do práva obviněných na spravedlivý proces, neshledal. Rozhodnutí trpící vadou extrémního nesouladu mezi skutkovým zjištěním a obsahem důkazů, resp. právním posouzením skutku by obsahovalo taková skutková zjištění, která nevyplývají z důkazů při žádném z logicky přijatelných způsobů jejich hodnocení nebo jsou dokonce s nimi přímo v rozporu, což se však v případě dovolatelů nestalo. Naopak hodnotící úvahy soudů obou stupňů splňují požadavky formulované v § 2 odst. 6 tr. řádu, promítají se do skutkových a právních závěrů, jež jsou z obsahu provedených důkazů odvoditelné postupy nepřičítícími se zásadám logiky a požadavku pečlivého uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu. Proto nelze ohledně napadených rozhodnutí uvažovat o případu, který by odpovídal výjimečným situacím, v nichž i Nejvyšší soud se zřetelem na ústavně zakotvená pravidla včetně práv obviněných osob, přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí na podkladě dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. Pro úplnost lze dodat, že soudy obou stupňů své skutkové i právní závěry poměrně jasně a přesvědčivě zdůvodnily a ve svých rozhodnutích provedené důkazy zhodnotily tak, jak jim to ukládá ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu, které nestanoví konkrétní a neměnná pravidla, jak pro míru důkazů potřebných k prokázání určité skutečnosti, tak pro stanovení relativní váhy určitých typů či druhů jednotlivých důkazních prostředků. Soud totiž v každé fázi řízení zvažuje, které důkazy je třeba provést, případně zda a nakolik se jeví být nezbytným dosavadní stav dokazování doplnit. S přihlédnutím k obsahu již provedených důkazů tedy usuzuje, jestli jsou například návrhy stran na doplnění dokazování opodstatněné pro rozhodnutí, nebo mají pouze okrajový, nepodstatný význam. Jde o výraz nezávislosti soudů zakotvené v čl. 82 Ústavy, z něhož vyplývá, že je pouze věcí soudu, zda bude řízení doplňovat o další navržené důkazy, nebo zda skutkový stav věci byl již před soudem objasněn v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí o podané obžalobě v souladu s § 2 odst. 5 tr. řádu. V žádném případě soud není povinen vyhovět všem návrhům stran na doplnění dokazování, pokud takový postup zdůvodní (např. nález Ústavního soudu ze dne 6. 12. 1995, sp. zn. II. ÚS 101/95, uveřejněný pod č. 81 ve svazku 4 Sbírkou nálezů a usnesení Ústavního soudu). Provedené důkazy potom soudy hodnotí podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností jednotlivě i v jejich souhrnu. Rozhodování o rozsahu dokazování tak spadá do výlučné kompetence soudů.

50. Obviněný ██████████ se ohradil proti dvojímu potrestání za jeden totožný skutek, namítl porušení zásady *ne bis in idem* ve smyslu čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Nejvyšší soud však shodně s odvolacím soudem (srov. bod 72. rozsudku vrchního soudu) i soudem prvního stupně (srov. bod 110. rozsudku krajského soudu) nemohl této námitce přisvědčit. Jak přílehavě konstatoval státní zástupce ve svém vyjádření k dovoláním, tuto výhradu by správně příslušelo uplatnit pod dovolacím důvodem o nepřípustnosti trestního stíhání podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. řádu, avšak ani tehdy by nebyla v posuzovaném případě úspěšná. Není totiž žádných pochybností, že v posuzované věci existovala mezi daňovým a trestním řízením dostatečně úzká věcná i časová souvislost tak, aby mohla být obě řízení považována za celistvou odezvu na jednání obviněného a aby nebylo pochyb o tom, že neutrpěl nepřiměřenou újmu tím, že mu byly uloženy různé sankce dvěma orgány v různých řízeních. Již soud prvního stupně správně při hodnocení shodně námitky postupoval zcela v souladu s výkladem, který je obsažen zejména v rozhodnutích č. 15/2017 a č. 16/2019 Sb. rozh. tr., v nichž Nejvyšší soud rovněž reflektoval platný výklad i vývoj rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva ohledně otázky

tzv. dvojího potrestání. Přitom krajský soud dospěl ke správnému závěru o tom, že u obviněného [REDAKCE] nebyla postihem ve správním řízení, resp. uložením trestní sankce porušena zásada zákazu dvojího potrestání.

51. Obviněný [REDAKCE] spatřoval nedostatky v popisu části skutku, který se jej dotýká s tím, že neobsahuje přesné okolnosti vyjadřující způsob spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Jeho názor však Nejvyšší soud nesdílí, zejména z toho důvodu, že obviněný z celkového komplexu skutkových zjištění a odpovídající části odůvodnění rozhodnutí soudů vytrhává určité vybrané okolnosti, ve své podstatě jeho námitka deformuje skutkové závěry soudů. Z popisu skutku pod bodem I. výroku o vině rozsudku krajského soudu jakož i z odůvodnění rozsudku vycházejícího z provedení dokazování není pochyb, že ve skladu v obci [REDAKCE] byl bez příslušného povolení řezán, skladován a následně odtud distribuován tabák, na čemž se obviněný [REDAKCE] významně podílel z titulu své pracovní pozice vedoucího výroby v obou obviněných obchodních společnostech, jak je popsáno v tzv. návěti bodu I. Pokud odvolací soud vyjádřil pochyby, jestli zajištěný tabák byl skutečně vyroben s využitím předmětné rezačky, která byla podrobena odbornému zkoumání, nelze tuto úvahu interpretovat tak, že na rezačce ve skladu v [REDAKCE] žádný nelegální tabák nebyl řezán, jak učinil nejen obviněný [REDAKCE] ale i někteří další spoluobvinění. V této souvislosti lze připomenout, že kritika obviněných směřovala nejen proti úvahám odvolacího soudu, ale také proti některým výrazům užitým v odůvodnění jeho rozsudku, což však rovněž neodpovídá dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. Jestliže tedy část dovolacích námitek napadala odůvodnění rozsudku odvolacího soudu, je třeba připomenout, že dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné (§ 265a odst. 4 tr. řádu).

52. Proti naplnění objektivní stránky trestného činu porušení práv k ochranné známce a jiným označením vznesli výhrady obvinění [REDAKCE] a [REDAKCE] za který byli výhradně tito obvinění odsouzeni. Tvrdili shodně, že dispozice s prázdnými obaly, jež byly opatřeny napodobeninami chráněných známek, nemůže naplnit skutkovou podstatu podle § 268 odst. 1 tr. zákoníku. Uplatněná námitka obou obviněných ale vycházela z jejich vlastní skutkové představy o tom, že v přípravném řízení byly zajištěny pouze prázdné cigaretové obaly. Z popisu skutku pod bodem III. výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně i z jeho odůvodnění (srov. body 132. a 133.) je zcela zřejmé, že obaly byly plněny řezaným tabákem a že byl nalezen také tabák zabalený v neoprávněně označených obalech. Ač by se tedy uvedená námitka mohla zdánlivě jevit jako právní, byla podložena skutkovým tvrzením rozporným se skutkovými závěry soudů a provedenými důkazy, nebylo ji tudíž možné podřadit pod zvolený dovolací důvod. Totožnou výtkou se dostatečně zabýval také odvolací soud v bodě 65. napadeného rozsudku, v němž poukázal i na jím zjištěné skutečnosti, podle nichž soud prvního stupně postupoval ve prospěch obviněných, pokud právně nekvalifikoval skladování prázdných neoprávněně označených obalů jako pokus trestného činu porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 21 odst. 1 a § 268 odst. 1 tr. zákoníku (resp. celý skutek měl být podle vrchního soudu kvalifikován jako dílem dokonáný trestný čin porušení práv k ochranné známce a jiným označením a dílem nedokonáný ve stadiu pokusu). I tato námitka tedy nemohla být důvodná.

53. Podle obviněného [REDAKCE] nedošlo v posuzované trestní věci k naplnění znaku přísnější trestní sazby u trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku spočívající v tom, že trestný čin byl spáchán nejméně se dvěma osobami. Podobně jako u předchozí námítky spoluobviněných by se i v tomto případě na první pohled mohlo zdát, že obviněný uplatnil právně relevantní námitku,

čemuž však odporuje konkrétní argumentace dovolatele. Obviněný [REDAKCE] založil svou výtku na tvrzení o nedostatečně provedeném dokazování, jež podle něj nedává podklad pro závěr, že by jednou z takových dvou osob, s nimiž se měl podílet na trestné činnosti, měl být [REDAKCE]. Nejvyšší soud je nicméně vázán skutkovými okolnostmi, jak jsou popsány v tzv. skutkové větě, z níž je pod bodem II. a), b) výroku o vině rozsudku vrchního soudu zcela zřejmé, že trestného jednání se obviněný [REDAKCE] dopustil minimálně se spoluobviněným [REDAKCE] a osobou jménem [REDAKCE], který byl za trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby odsouzen v samostatném trestním řízení Obvodním soudem pro Prahu 1 již v roce 2014. Způsob spáchání trestné činnosti nedává žádný prostor pro pochyby o tom, že by obviněný [REDAKCE] nevěděl, že se na jím páchaném trestném činu podílejí minimálně jmenované další dvě osoby, resp. s jejich účastí na byl přinejmenším srozuměn (srov. rozhodnutí č. 54/2014 Sb. rozh. tr.). Lze jen ve stručnosti připomenout, že obviněný [REDAKCE] se spoluobviněným [REDAKCE] uskutečnil nakládku nelegálního zboží do vozidla [REDAKCE] které v podstatě v součinnosti připravili k následné přepravě do [REDAKCE] k níž byl jako řidič určen [REDAKCE] s nímž pro tuto činnost oba obvinění zjevně počítali, jinak by jemu a dalším neupřesněným osobám neposkytli klíče od vozidla s naloženým řezaným tabákem. K naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty trestného činu podle § 240 odst. 1, 2 písm. a) tr. zákoníku spočívajícímu ve spáchání tohoto činu „nejméně se dvěma osobami“ přitom ani není potřeba, aby některá z těchto dvou osob, které se podílejí na protiprávním jednání vedle pachatele, byla za tento čin trestně odpovědná (srov. přiměřeně rozhodnutí č. 57/2001 Sb. rozh. tr.). Naopak pro naplnění této okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby je významné, že alespoň nepřímý úmysl pachatele, v posuzované věci obviněného [REDAKCE] zahrnoval i součinnost těchto osob při páchaní trestné činnosti, což jasně vyplývá ze skutkových okolností, jak jsou popsány pod bodem II. a) výroku o vině napadeného rozsudku Vrchního soudu v Praze, jak již bylo uvedeno shora.

54. Obviněný [REDAKCE] vytýkal soudům obou stupňů, že u něj coby pomocníka k trestnému činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby pod body I. 1. a), b) vadně posoudily subjektivní stránku. Popřel, že by měl v úmyslu být nápomocen ke zkrácení daně, a zdůraznil, že pouze svému známému [REDAKCE] na jeho žádost doporučil dvě osoby, aby mu vypomohly s ostrahou převáženého nákladu, neboť jeho kamarád měl potíže s bezpečností. Obviněný [REDAKCE] se tedy osobně doprovodu kamionů neúčastnil a svým doporučením nemohl páchaní trestné činnosti nijak usnadnit, protože by přeprava řezaného tabáku byla uskutečněna i bez této jeho pomoci, což potvrzují následné přepravy téhož zboží již bez jeho účasti, resp. bez doprovodu ze strany obviněných [REDAKCE] a [REDAKCE]. Tato námitka však opět byla ve své podstatě založena na jiném skutkovém základě, než ke kterému dospěly soudy obou stupňů. Měla tedy skutkový charakter a neodpovídala dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu. Již samotný popis skutku ve výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně pod body I. 1. a) i b) zcela jednoznačně obsahuje skutkové okolnosti o tom, že obviněný [REDAKCE] zajistil přes obviněného [REDAKCE] „zabezpečení bezpečného průjezdu nákladu s vědomím, že se jedná o přepravu zboží bez platných dokumentů“. Účelovost tvrzení o tom, že by převáženému nákladu hrozilo po cestě nějaké nebezpečí, byla v trestním řízení provedeným dokazováním dostatečně vyvrácena (např. výpověď svědka [REDAKCE]). Skutečnost, že obviněný [REDAKCE] si byl vědom nezákonného původu přepravovaného nákladu a chápal jasně smysl ostrahy průvozu tak, aby došlo případně k včasnému varování před zastavením a kontrolou příslušníky celní správy, je dále potvrzena odposlechy a záznamy

telekomunikačních hovorů (srov. bod 114. odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně). V tomto ohledu tedy nelze rovněž mít žádné pochybnosti o znalosti obviněného [REDAKCE] o všech skutečnostech významných pro závěr o jeho úmyslném zavinění, a to dokonce ve formě přímého úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku. Ve své námitce tedy nijak nezpochybil právní posouzení úmyslného zavinění, nýbrž brojil proti samotným skutkovým závěrům soudů, jež však vychází z výsledků řádně provedených důkazů a z jejich logického hodnocení.

55. Nejvyšší soud tedy k procesním námitkám všech obviněných shrnuje, že považuje úvahy soudů obou stupňů za naprosto logické, z rozhodnutí soudů obou stupňů je zřejmé, že soudy vědomy si rozsáhlosti a složitosti tohoto případu přistupovaly k objasnění předmětu obžaloby komplexně a snažily se z podkladů opatřených obžalobou a z výsledků následně provedeného dokazování u hlavního líčení vyhodnotit získané informace v jejich komplexu, přihlédly přitom k okolnostem svědčícím i ve prospěch obviněných, jak bylo uvedeno. Trestná činnost probíhala velmi sofistikovaným způsobem, hlavní obvinění využívali k výrobě a distribuci tabákového zboží, jehož zdanění se chtěli vyhnout své povolené podnikatelské činnosti a nad její rámec pak dosahovali vysokých zisků zkrácením spotřební daně. Nejvyšší soud jako soud dovolací není třetí instancí, zákonem definovaná rozhodnutí může v dovolacím řízení přezkoumávat, avšak jen z taxativně vymezených důvodů a není jeho úlohou obhajobě připomínat správné, logické a jasné závěry, k nimž dospěly soudy prvního a druhého stupně. Obvinění se prostřednictvím důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu ohrazovali proti rozsahu dokazování a způsobu hodnocení důkazů soudy a domáhali se ve skutečnosti aplikace hmotného práva na jimi prezentovanou verzi průběhu skutkového děje, ač se soudy prvního i druhého stupně přiklonily k verzi jiné, kterou podrobně ve svých rozhodnutích zdůvodnily, což samo o sobě nenaplnuje dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu (podobně srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. 3 Tdo 1615/2014, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 8. 2014, sp. zn. 3 Tdo 892/2014). Je nutné zdůraznit, že dovolání nenahrazuje řádné opravné prostředky a jeho podání není přípustné ve stejném rozsahu, jaký je charakteristický pro řádné opravné prostředky. Z tohoto hlediska je nutné posuzovat i naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, na jehož podkladě nelze zvažovat samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení jednotlivých důkazů, jak se toho obvinění domáhali. Dokazování je totiž doménou především soudu prvního stupně s možnou korekcí v řízení před soudem druhého stupně jako soudem odvolacím, nikoli však v řízení o dovolání (srov. § 265r odst. 7 tr. řádu). Dokazování je ovládáno zásadami jeho se týkajícími, a to zásadou vyhledávací, bezprostřednosti a ústnosti, volného hodnocení důkazů a presumpcí nevinu. Hodnotit důkazy pak může jen ten soud, který je také v souladu s principem bezprostřednosti a ústnosti provedl, protože jen díky tomu může konkrétní důkazní prostředek vyhodnotit a získat z něj relevantní poznatky. Zásada bezprostřednosti ve spojitosti se zásadou ústnosti zde hraje významnou roli, soud je přímo ovlivněn nejen samotným obsahem důkazního prostředku, ale i jeho nositelem (pramenem důkazu). Jen takový způsob dokazování může hodnotícímu orgánu poskytnout jasný obraz o dokazované skutečnosti a vynést rozhodnutí pod bezprostředním dojmem z provedených důkazů. I odborná literatura uznává, že nejlepší cestou pro správné rozhodnutí je zhodnocení skutkových okolností na podkladě bezprostředního dojmu z přímého vnímání v osobním kontaktu (např. *Jelínek, J. a kol.* Trestní právo procesní. 5. vydání. Praha: Leges, 2018, str. 170 a násl.; *Fenyk, J., Císařová, D. Gřivna, T. a kol.* Trestní právo procesní. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, str. 110 a násl.).

56. Pokud obviněný ██████████ namítl, že pomoc jako jedna z forem účastenství na trestném činu je možná pouze před činem a při jeho páchání, nikoli však po jeho dokonání, skutečně zpochybnil právní posouzení skutku, avšak jeho výtky směřuje proti jinému skutkovému podkladu, než jaký je vyjádřen v odpovídající části výroku o vině odsuzujícího rozsudku soudu prvního stupně. Podle obviněného byl trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, k němuž poskytl pomoc, dokonán nařezáním tabáku. To je však mylná domněnka. Trestného činu podle § 240 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na úrazové pojištění, pojistné na zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou podobnou platbu anebo vyláká výhodu na některé z těchto povinných plateb. Zkrácení je jakékoli jednání pachatele, v důsledku něhož je mu jako poplatníkovi (povinné osobě) v rozporu se zákonem vyměřena nižší daň, než jaká měla být vyměřena a zaplacená, nebo k vyměření této povinné platby vůbec nedojde (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 2420). Skutková podstata tohoto trestného činu je dokonána docílením toho, že taková platba není vůbec vyměřena nebo je vyměřena v nižší částce, než by měla být, anebo je v rozporu se zákonem získán přeplatek na ní, pokud k takovému jejímu zkrácení nebo takovému vylákání výhody na ní dojde ve větším rozsahu. V závislosti na okolnostech případu se tak může stát již samotným zatajením povinnosti k takové platbě jejím nepřiznáním s úmyslem vyhnout se jejímu zaplacení; tak tomu může být například v případě vyhnutí se odvedení určité daně (zvláště daně z příjmů, spotřební daně nebo daně z přidané hodnoty) nepodáním daňového přiznání k ní (srov. Drašík, A.; Fremr, R.; Durdík, T.; Růžička, M.; Sotolář, A. a kol. Trestní zákoník. Komentář. II. díl. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2015, str. 1671). Co se týká spotřebních daní, základním zdaňovacím obdobím pro ně je kalendářní měsíc a jejich výše se stanoví jako součin základu a sazby daně stanovené pro příslušný výrobek (§ 10 a 17 ZOSD). Daňová povinnost k tabákovým výrobkům vzniká výrobou daných výrobků na daňovém území Evropské unie nebo jejich dovozem na toto daňové území (§ 8 ZOSD). Vznik povinnosti daň ve stanovené lhůtě přiznat a zaplatit je obecně vázán na okamžik uvedení výrobků do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky (§ 9 odst. 1 ZOSD). Podle § 3 písm. k) ZOSD je uvedením do volného daňového oběhu 1. každé, i protiprávní, vyjmutí vybraných výrobků z režimu podmíněného osvobození od daně, 2. každá, i protiprávní, výroba vybraných výrobků mimo režim podmíněného osvobození od daně, 3. každý, i protiprávní dovoz vybraných výrobků mimo režim podmíněného osvobození od daně, 4. každé skladování nebo doprava vybraných výrobků, u nichž se neprokáže, že se jedná o výrobky zdaněné, nebo pokud se neprokáže způsob jejich nabytí oprávněně bez daně. Zjevně tedy nemůže obstát názor, že trestný čin byl dokonán vyrobením tabákových výrobků, stalo se tak v okamžik, kdy mělo být podáno příslušné daňové přiznání, přičemž až do té doby mohl obviněný i jiné osoby poskytovat součinnost hlavním pachatelům k páchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Námitka obviněného proto nemohla obstát.

c) K námitkám obviněného ██████████ které se vztahovaly k dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu

57. Obviněný ██████████ opřel své dovolání mimo jiné o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu a ve vztahu k němu uplatnil námitku, podle níž vada výroku o trestu spočívá v tom, že peněžitý trest je nedobytný. Nejvyšší soud ji však posoudil jako neopodstatněnou.

58. Podle obviněného se soudy vůbec nezabývaly jeho majetkovými poměry a uložily mu peněžité trest v rozporu se zněním ustanovení § 68 odst. 6 tr. zákoníku, tedy přesto, že je nedobytný. Dále obviněný poukázal na to, že podle § 68 odst. 3 tr. zákoníku soud při ukládání peněžitého trestu určí počet denních sazeb s přihlédnutím k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a výši jedné denní sazby soud stanoví se zřetelem k osobním a majetkovým poměrům pachatele. Počet denních sazeb tedy má zásadně charakterizovat trestný čin a všechny okolnosti jeho spáchání, které se nezohledňují v rámci osobních a majetkových poměrů pachatele. Ty jsou pak nejdůležitějšími okolnostmi při určení denní sazby peněžitého trestu, protože od ní závisí schopnost pachatele zaplatit peněžité trest v určité výši a taktéž jeho reálný dopad na pachatele tak, aby peněžité trest na jedné straně neměl pro pachatele likvidační následky, ale na druhé straně, aby ho postihl dostatečně citelně (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. I. § 1 až 139. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 897). Z trestního spisu vyplývá, že obviněný vykonával funkci [redacted] obchodní společnosti Typs, s. r. o., a pobíral pravidelný měsíční příjem, vyživovací povinnost má k jednomu dítěti (srov. protokol o výsledku obviněného na č. l. 5460 a násl. tr. spisu nebo písemná závěrečná řeč obviněného na č. l. 10881 až 10884 tr. spisu). Současně z vyjádření obviněného není patrné, že by měl nějaké nadstandardní výdaje nad rámec běžné potřeby. V zásadě proto nejsou na místě reálné pochybnosti o tom, že soudy měly k dispozici rámcové podklady pro závěr o majetkových poměrech obviněného, přičemž zákon nepožaduje zjišťování konkrétních částek, neboť příjmy pachatele, jeho majetek a výnosy z něj, jakož i jiné podklady pro určení výše denní sazby mohou být stanoveny odhadem soudu (§ 68 odst. 4 tr. zákoníku). V návaznosti na konkrétní zjištění majetkových a osobních poměrů obviněného [redacted] soud prvního stupně s přihlédnutím k zásadě individualizace trestní sankce, jež se projevuje i u peněžitého trestu, uložil obviněnému v rozpětí podle § 68 odst. 1 a 2 tr. zákoníku peněžité trest ve výměře 200 denních sazeb po 1 000 Kč, tedy v celkové výši 200 000 Kč. Nutno podotknout, že soudem určený počet denních sazeb se pohybuje uprostřed dolní poloviny sazby (20 až 730 denních sazeb) a denní sazba je stanovena téměř na úplné dolní hranici sazby (100 až 50 000 Kč). Z této výměry peněžitého trestu uloženého obviněnému [redacted] vyplývá, že soud při určení denní sazby ve výši 1 000 Kč vycházel z průměrného měsíčního platu ve výši 30 000 Kč. Z tohoto je zřejmé, že výměra ukládané peněžité sankce obviněnému se nijak nevymyká běžnému měsíčnímu příjmu, jehož lze dosáhnout bez vynaložení mimořádného úsilí či zásahů do potřeb obviněného i osob na něho odkázaných výživou. Vzhledem k tomu, že obviněný [redacted] se podílel na závažné majetkové trestné činnosti, při níž vznikla škoda ve výši cca 34,5 milionů Kč, a není přitom pochyb o jeho určité minimální finanční odměně za poskytnutou pomoc [pod body I. 2. b), c)], resp. za jeho účast jako spolupachatele [pod bodem II. a)], nejví se peněžité trest v uvedené výměře jako mimořádný finanční postih. Ačkoli obviněný sám se o vlastním zajišťování bezpečného průjezdu nákladních vozidel v dovolání vyjadřoval jako o nepodstatném přispění k páčání hlavní činnosti, ani se nepovažoval za „profesionála“, za něhož označil naopak spoluobviněného [redacted] a také [redacted] přesto Nejvyšší soud za jediné logické vysvětlení, proč poskytl součinnost spoluobviněným a riskoval vlastní trestní stíhání, považuje právě zistný motiv. Za těchto okolností a při splnění dalších podmínek ve smyslu § 67 odst. 1 a § 39 až § 42 tr. zákoníku Nejvyšší soud, stejně jako předtím již soud odvolací, neshledal pochybení soudu prvního stupně při ukládání peněžitého trestu obviněnému [redacted]. K těmto stručným důvodům odmítnutí námitek obviněného lze doplnit, že okolnosti, jež následně vyvstaly krátce po právní moci napadeného rozhodnutí odvolacího soudu, v podstatě potvrdily, že u obviněného byly splněny podmínky pro uložení peněžitého trestu, neboť byl

schopen složit na úhradu tohoto trestu částku ve výši 40 000 Kč (srov. č. 1. 12010 tr. spisu). Kromě toho má obviněný stále možnost požádat o povolení splátek peněžitého trestu, a to v jeho případě opakovaně poté, co jeho první žádost byla usnesením předsedy senátu Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 7. 5. 2021, sp. zn. 1 T 8/2015, zamítnuta. Soud prvního stupně si při tehdejší rozhodování o žádosti obviněného evidentně neuvědomil změnu ve znění ustanovení § 342 odst. 1 písm. b) tr. řádu, jež bylo s účinností od 1. 10. 2020 (tedy již v době rozhodování krajského soudu o této žádosti) novelizováno zákonem č. 333/2020 Sb. s účinností od 1. 10. 2020. Konkrétně došlo ke zrušení lhůty, do které musí být uhrazena celá částka uloženého peněžitého trestu při povolení jeho splácení podle citovaného ustanovení. Nyní už tedy neplatí omezení splácení peněžitého trestu na dobu jednoho roku od právní moci rozsudku. Protože obviněný byl dovoláním napadenými rozhodnutími současně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nepochybně výkon tohoto trestu výrazně změnil poměry obviněného, a proto rozhodně není vyloučeno, aby obviněný znovu požádal o povolení splátek, aby mu bylo umožněno zmírnit případnou tvrdost dopadu tohoto druhu trestu na jeho majetkové poměry. Bude na předsedovi senátu soudu prvního stupně, aby o takové žádosti rozhodl v souladu s platnou úpravou procesního předpisu, jak byla zmíněna shora.

59. Pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu obviněný zařadil i další výhradu, kterou se domáhal aplikace ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku o mimořádném snížení trestu odnětí svobody pod dolní hranici zákonné trestní sazby. Argumentoval nepřiměřenou přísností úhrnného nepodmíněného trestu odnětí svobody v trvání 5 roků ve spojení s peněžitým trestem ve výměře 200 denních sazeb po 1 000 Kč. Výše pod bodem 41. tohoto usnesení Nejvyšší soud předložil obecný výklad k možnostem relevantního uplatnění dovolacího důvodu pod písmenem h) a pro stručnost na tuto část svého rozhodnutí odkazuje. Nad rámec již vyložených podmínek naplnění tohoto dovolacího důvodu, lze shrnout, že v případě uložení takového druhu trestu, který zákon připouští, a v rámci trestní sazby stanovené v zákoně na trestný čin, jímž byl obviněný uznán vinným, výtka nepřiměřeně přísného trestu nebo trestu, který případně neodpovídá hlediskům stanoveným v § 38 a § 39 tr. zákoníku, nespadá pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu (srov. rozhodnutí č. 20/2003 Sb. rozh. tr., dále např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2019, sp. zn. 11 Tdo 318/2019, ze dne 11. 4. 2018, sp. zn. 6 Tdo 432/2018, usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 5. 2008, sp. zn. III. ÚS 2866/07). Stejně tak není možné, aby se obviněný prostřednictvím dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu domáhal použití ustanovení trestního zákona, které upravuje možnost mimořádného snížení trestu odnětí svobody, tedy § 58 odst. 1 tr. zákoníku (mimořádné okolnosti případu nebo poměry pachatele), či odst. 2 téhož ustanovení (při odsouzení za přípravu či pokus trestného činu). V takových případech, v nichž nebylo soudy užito citované moderační ustanovení, byl mu pak ukládán trest odnětí svobody v rámci rozpětí příslušné trestní sazby, nejde o trest uložený mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 5. 2003, sp. zn. 5 Tdo 411/2003, uveřejněné pod T 617 ve svazku 26 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, který byl vydáván Nakladatelstvím C. H. Beck, Praha). Uvedená námitka obviněného proto neodpovídala důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu v žádné z jeho dvou alternativ. Nadto Nejvyšší soud neshledal v úvahách soudu prvního stupně, jak je vyjádřil v odůvodnění svého výroku o trestu obviněnému [REDAKCE], pochybení, které by si vyžádalo mimořádný zásah do právní moci odsuzujícího výroku o trestu ve vztahu k tomuto obviněnému ohledně jeho úvah při ukládání trestu. Soud prvního stupně přihlédl ke všem okolnostem případu, k povaze a závažnosti trestného činu, měl na

zřeteli, že podíl obviněného na trestné činnosti hlavních pachatelů svědčil ve prospěch obviněného, na druhou stranu zohlednil k jeho tíži, že došlo ke spáchání více skutků s celkovou škodou v řádech desítek milionů Kč. Soud neopomněl zohlednit ani osobu obviněného, jeho dosavadní bezúhonnost a také dobu, která uplynula od spáchání posuzovaných skutků (srov. body 139. a 145. rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové). Ani odvolací soud neshledal trest odnětí svobody na samé dolní hranici zákonné trestní sazby v kombinaci s peněžním trestem v celkové výši 200 000 Kč nepřiměřeně přísným (srov. bod 83. rozsudku vrchního soudu), přičemž soudy vyložený způsob hodnocení okolností významných pro ukládání trestu tomuto obviněnému nenese známky libovůle či pomnutí zjištěných skutečností.

d) K důvodné námitce obviněného [redacted] proti trestu propadnutí majetku, jež byla podřazena dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu

60. Obviněný [redacted] v rámci uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu odvolacím soudem vytkl porušení zásady zákazu *reformationis in peius* (zákazu změny k horšímu) tím, že mu vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody uložil také trest propadnutí jedné třetiny majetku. Vzhledem k tomu, že obviněný kromě nemovitostí a peněžních prostředků, ohledně nichž vyslovil soud prvního stupně trest propadnutí majetku, je vlastníkem daleko většího, a to nejen nemovitého majetku, představuje odvolacím soudem vymezená část propadnutého majetku v rozsahu jeho jedné třetiny daleko citelnější postih. Tímto způsobem formulovaná námitka obviněného odpovídá zvolenému dovolacímu důvodu, neboť v rozporu se zásadou zákazu změny k horšímu, odvolací soud uložil obviněnému [redacted] vyšší výměru trestu propadnutí majetku, ačkoli státní zástupce nepodal v jeho neprospěch odvolání. Tím odvolací soud překročil meze, vyplývající ze zásady zákazu *reformationis in peius*, neboť podle ustanovení § 259 odst. 4 tr. řádu *a contrario* byl vázán zákazem změnit napadené rozhodnutí soudu prvního stupně v neprospěch obviněného, a to nejen ve vztahu k výroku o vině obviněného [redacted] ale též při ukládání trestu. Rozsah propadnutého majetku, jak je vyjmenován v rozsudku soudu prvního stupně, při zachování nepodmíněného trestu odnětí svobody ve shodné výměře jakou ukládal obviněnému [redacted] soud prvního stupně, představoval nejvyšší mez pro nově vyslovený trest propadnutí majetku. Odvolací soud tedy v napadeném rozsudku, resp. v jeho výroku o trestu ohledně obviněného [redacted] nerespektoval v tomto ohledu zákaz změny k horšímu, zpřísnil mu trest propadnutí části majetku a uložil mu tak trest mimo stanovenou zákonnou trestní sazbu, jak předpokládá druhá alternativa dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu (shodně též státním zástupcem zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 2015, sp. zn. 8 Tdo 246/2015).

61. Je vhodné nejprve připomenout, že soudem prvního stupně byl obviněný [redacted] odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6 let a 6 měsíců, k trestu propadnutí věci, a to 1,69 g omamné látky kokain, a k trestu propadnutí majetku v části, která je tvořena nemovitostmi a peněžními prostředky specifikovanými ve výroku o trestu rozsudku soudu prvního stupně. K odvolání obviněného [redacted] vrchní soud celý výrok o trestu ohledně tohoto obviněného zrušil a nově mu uložil souhrnný trest, a to jednak nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 6 let a 6 měsíců, jednak trest propadnutí jedné třetiny majetku, jejíž součástí soud nespécifikoval. V bodě 81. odůvodnění svého rozhodnutí odvolací soud vysvětlil, že soud prvního stupně u obviněného [redacted] zjevně přecenil míru jeho podílu na spáchané trestné činnosti, což obviněný ve svém odvolání důvodně vytknul. Proto se odvolací soud rozhodl vyhovět jeho řádnému opravnému prostředku a zmírnit mu trest

propadnutí části majetku tak, že ji omezil na jednu třetinu, přičemž vycházel z úvahy, že soudem prvního stupně vyjmenované nemovitosti tvoří podstatnou část majetku obviněného. Z formulace této části odůvodnění napadeného rozsudku je tudíž zřejmé, že odvolací soud zamýšlel obviněnému [redacted] zmírnit trest propadnutí části majetku, avšak ve svém důsledku mu uložil trest přísnější než soud prvního stupně. Je nepochybné, že k této situaci došlo proto, že vrchní soud si pro svůj záměr zmírnit majetkovou sankci obviněnému neopatřil veškeré nezbytné podklady. Samozřejmě bylo primárně na státním zástupci, který sám navrhoval uložení tohoto druhu trestu obviněnému [redacted] aby pro účely jeho uložení předložil soudu odpovídající důkazy o majetkových poměrech tohoto obviněného. Nicméně bylo na odvolacím soudu, pokud uvažoval o uložení trestu propadnutí majetku, resp. jeho části, aby s dostatečnou mírou jistoty doplnil chybějící zjištění, a to alespoň výslechem samotného obviněného. Odvolací soud tedy vycházel ze své reality neodpovídající představy, že objem veškerého majetku obviněného tvoří právě ony nemovitosti a peněžní prostředky, které byly v trestním řízení zajištěny, a to evidentně vzhledem k tomu, že si v odvolacím řízení neověřil rozsah skutečného objemu majetku obviněného [redacted]. V rámci svého dovolání však obviněný [redacted] předložil dokumenty, z nichž je zcela evidentní, že vlastní mnohem větší nemovitý majetek. Na podkladě důvodně uplatněné námitky proti porušení zásady zákazu *reformationis in peius* v odvolacím řízení, která se projevila v uložení přísnějšího trestu propadnutí části majetku obviněnému [redacted] bylo třeba rozhodnout o zrušení výroku o souhrnném trestu, jak jej v napadeném rozsudku vyslovil ohledně obviněného Vrchní soud v Praze. Je třeba zdůraznit, že tímto kasačním výrokem Nejvyššího soudu zůstal nedotčen výrok o vině ohledně obviněného [redacted] jak byl vysloven již rozsudkem soudu prvního stupně, ten zůstal nezměněn i v odvolacím řízení.

62. Vrchní soud tedy bude znovu konat veřejné zasedání v posuzované trestní věci ohledně obviněného [redacted] projedná jeho odvolání v části směřující proti výroku o trestu uloženého rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové. V rámci svých úvah o druhu i výměře trestu bude tak mít na zřeteli obecná hlediska pro ukládání trestů uvedená v ustanoveních § 39 až 42 tr. zákoníku. Přitom nebude moci přehlédnout osobní zapojení obviněného [redacted] do poměrně závažné a ve vztahu ke škodlivému následku poměrně rozsáhlé trestné činnosti. Na druhé straně musí vrchní soud zohlednit i míru, resp. intenzitu pomoci tohoto obviněného, který je odsouzen za zjednání dvou osob, spoluobviněných [redacted] a [redacted] pro určitý druh ostrahy před možnou kontrolou celních orgánů při převozu nelegálně vyrobeného řezaného tabáku. Kromě již zmíněných obecných hledisek, jimiž se řídí ukládání trestu, je soud v případě, že zvažuje uložení trestu propadnutí majetku, povinen respektovat také rozsah a hodnotu majetku, který patří pachateli, aby měl alespoň rámcovou představu o dopadu tohoto druhu trestu do majetkových poměrů pachatele, jeho rodinných příslušníků a dalších osob, jejichž oprávněných zájmů se trest může dotknout (srov. rozhodnutí č. 12/2018 Sb. rozh. tr.). Soudy prvního i druhého stupně v posuzované trestní věci ukládaly trest propadnutí majetku obviněnému [redacted] podle § 66 odst. 1 a 3 tr. zákoníku, tedy proto, že uložení tohoto trestu jako vedlejšího trestu odpovídaly okolnosti spáchaného trestného činu a poměry pachatele, neboť soud obviněného současně odsoudil k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za zvlášť závažný zločin, jímž pro sebe, resp. pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch. K tomu je vhodné podotknout, že v průběhu trestního řízení nebylo nepochybně zjištěno, zda obviněný [redacted] získal nebo se snažil získat z trestné činnosti, na níž se účastnil jako pomocník, určitý majetkový prospěch pro sebe, což je

podmínkou pro uložení této majetkové sankce jako vedlejšího trestu k trestu odnětí svobody. Nicméně by zřejmě obstála další podmínka spočívající v tom, že se minimálně snažil získat majetkový prospěch pro jinou osobu. Přesto okolnosti spáchaného zločinu, resp. jeho povaha a závažnost ve smyslu § 39 odst. 2 tr. zákoníku [především svým významem pro páchaní trestné činnosti spíše okrajová pozice pomocníka, jak byla zachycena v popisu skutku pod bodem I. 1. a), b)] již nevyznívají natolik přesvědčivě pro naplnění podmínek uložení tohoto druhu trestu, který velmi citelně zasahuje do majetkové sféry obviněného. Vrchní soud tedy bude skutečně důsledně vážit jak okolnosti, za nichž se obviněný ██████████ zapojil do posuzované trestné činnosti včetně jejích následků, případně po doplnění dokazování, pokud bude reálné, zjistí alespoň přibližnou výši osobního prospěchu, ale musí však přihlídnout též k osobním a majetkovým poměrům obviněného. Pokud i poté vrchní soud dospěje k závěru o nutnosti postihnout obviněného ██████████ sankcí v podobě trestu propadnutí majetku, resp. jeho části, potom bude nutné za součinnosti se státním zástupcem opatřit podklady o skutečných majetkových poměrech obviněného, popř. učinit v uvedeném směru další relevantní skutková zjištění proto, aby soud mohl spolehlivě rozhodnout o splnění zákonných předpokladů § 66 odst. 1 tr. zákoníku a uložit obviněnému trest propadnutí majetku jako vedlejší trest. Své úvahy musí vrchní soud přesvědčivě odůvodnit tak, aby byl zcela zřejmý způsob hodnocení dosavadních, případně doplněných důkazů, které jsou významné pro rozhodnutí o všech druzích trestů, a to v souladu se zákonnými podmínkami v hlavě páté trestního zákoníku.

63. Nejvyšší soud ještě nad rámec uvedeného považuje za vhodné upozornit na další možný výsledek odvolacího řízení, který zatím nelze zcela vyloučit, a to upuštění od uložení souhrnného trestu za sbíhající se trestnou činnost podle § 44 tr. zákoníku. Jak vyplývá z trestního spisu, obviněný ██████████ byl odsouzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, sp. zn. 2 T 2/2014, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 2. 2016, sp. zn. 9 To 6/2016, k poměrně citelnému trestu odnětí svobody v trvání 6 a půl roku a jako vedlejší trest mu byl uložen trest propadnutí věci, a to 1,69 g omamné látky kokain. Pokud ale vrchní soud dospěje k závěru, že k postihu obviněného nepostačuje citované potrestání a rozhodne se znovu mu uložit souhrnný trest, nesmí opomenout vyslovit znovu i trest propadnutí věci, konkrétně 1,69 g kokainu, což odvolací soud v rozhodnutí napadeném dovoláním opomenul. Podle § 43 odst. 2 věta druhá tr. zákoníku soud musí v rámci souhrnného trestu vyslovit mj. trest propadnutí věci, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším. V rámci opětovného uložení souhrnného trestu tedy v zásadě mohou nastat dvě varianty, a to možnost uložit souhrnný trest bez trestu propadnutí majetku, jak Nejvyšší soud naznačil shora v bodě 62. tohoto usnesení, avšak s tím, že trest odnětí svobody bude přísnější než trest odnětí svobody uložený citovaným rozsudkem Městského soudu v Praze ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze za sbíhající se trestnou činnost obviněného a vedle něj bude znovu vysloven také trest propadnutí věci, a to kokainu. Dále může být v odvolacím řízení obviněnému uložen souhrnný trest s tím, že vedle trestu odnětí svobody v přísnější výměře mu bude uložen i trest propadnutí majetku ve výměře mírnější oproti rozsudku soudu prvního stupně a také bude nezbytné znovu vyslovit trest propadnutí věci (1,69 g kokainu), neboť tímto trestem postiženou věc nelze považovat za součást propadnutého majetku, neboť ji obviněný nemohl nabýt do svého vlastnictví (srov. přiměřeně rozhodnutí č. 3/1976-III. a č. 48/2006-II. Sb. rozh. tr.). V posuzovaném případě by nic nebránilo uložení trestu propadnutí části majetku obviněného vedle trestu propadnutí věci (omamné látky) také proto, že přichází v úvahu vyslovení propadnutí pouze části majetku obviněného ve smyslu § 66 odst. 3 tr. zákoníku přinejmenším s ohledem na dodržení zásady zákazu *reformationis in peius* v souladu s ustanovením § 265s odst. 2

tr. řádu.

VI. Závěrečné shrnutí

64. Na podkladě všech popsáných skutečností dospěl Nejvyšší soud k závěru, že výhrady obviněných [REDAKCE] a obviněné obchodní společnosti L.T.B.C., spol. s r. o., které přednesli ve svých dovoláních, neodpovídaly uplatněnému dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, neboť směřovaly výlučně proti procesnímu postupu soudů obou stupňů, hodnocení důkazů, rozsahu dokazování a učiněným skutkovým zjištěním soudů prvního a druhého stupně. Dovolání těchto obviněných byla proto odmítnuta podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. řádu jako podaná z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. řádu. Dovolání obviněného [REDAKCE] bylo opřeno o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h) a l) tr. řádu a jeho námitky částečně odpovídaly důvodu pod písmenem h), v souvislosti s nímž byl dán také dovolací důvod pod písmenem l), avšak nebyly opodstatněné, jak bylo vysvětleno v předcházejících částech tohoto usnesení. Dovolání obviněného [REDAKCE] proto Nejvyšší soud odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu jako zjevně neopodstatněné. Na podkladě důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. řádu, který v dovolání uplatnil obviněný [REDAKCE] dospěl Nejvyšší soud k závěru, že Vrchní soud v Praze tomuto obviněnému nesprávně uložil podle § 66 odst. 1, 3 tr. zákoníku trest propadnutí jedné třetiny majetku. Na podkladě jeho dovolání proto Nejvyšší soud částečně zrušil podle § 265k odst. 1, 2 tr. řádu napadený rozsudek Vrchního soudu v Praze ohledně tohoto obviněného, a to v části výroku o trestu. Podle § 265k odst. 2 tr. řádu byla dále zrušena další rozhodnutí obsahově navazující na zrušenou část rozsudku, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. V ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn. Podle § 265r odst. 1 písm. a), resp. podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. řádu, mohl Nejvyšší soud o všech dovoláních rozhodnout v neveřejném zasedání, proto tak učinil.

65. Vzhledem k odmítnutí dovolání obviněných [REDAKCE] a [REDAKCE] jak bylo shrnuto shora, Nejvyšší soud nerozhodoval o návrzích těchto obviněných podle § 265o odst. 1 tr. řádu na odklad či přerušení výkonu rozhodnutí, proti němuž směřovala jejich dovolání.

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není přípustný opravný prostředek s výjimkou obnovy řízení (§ 265n tr. řádu).

V Brně dne 16. 12. 2021

JUDr. Blanka Roušalová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:

[REDAKCE]

